

PERUSSUOMALAINEN

Naiset

Poliittinen lehti • Perussuomalaiset rp:n äänenkannattaja • 2022 • 1

**Hallitus
parantaa
maailmaa
velkarahalla -
duunarille
jää maksajan
rooli**

Sote-ammattilaiset Juuso ja Reijonen:

Tavallisen suomalaisen elämää helpotettava

**Ukrainalaisperheet
löysivät turvan Laitilasta:
"Kiitos Suomi"**

**Riikka Purran Kerttu-
koira pelastettiin
Romaniasta**

Vihreä siirtymä tekee tuhoaan:

**Elinkustannukset
nousevat hurjaa
vauhtia**

**"Ihmisiä
ei saa
pallotella
luukulta
toiselle"**

Kristiina Ovaskainen

Toimituspäällikkö

PÄÄKIRJOITUS

Vai että sossun luukulle?

KULUTTAJAHINTOJEN raju nousu kurittaa suomalaisia. Hallituksen ylikunnianhimoiset ilmastotavoitteet ja -toimet tuntuvat kaupan kassalla, bensapumpulla ja sähkölaskussa.

Energian hintojen nousu iskee erityisesti kotitalouksiin, joissa talo lämpenee sähköllä tai öljyllä ja työmatkat on kuljettava autolla.

Autoilijoille on luvassa entistä kylmempää kyytiä, kun hallitus nostaa polttoaineiden jakeluvuoroitetta. Jos vielä vuosi sitten 50-litraisen tankin sai täyteen noin 70 eurola, nyt tankkaamiseen menee reilusti yli 100 euroa ja jatkossa vielä enemmän.

Hintoihin vaikuttavat maailmanmarkkinat ja Ukrainan sota, mutta suuri merkitys on myös verotuksella ja veronkorotuksilla. Naapurimaa Ruotsi auttaa kansalaisiaan tarjoamalla autoilijoille tuntuva tukipakettia.

Mitä tekee Suomen hallitus? Sen sijaan, että hallitus alentaisi polttoaineveroa, se ajaa suomalaisia energiaköyhyyteen ja lisää ilmastointiluaan maksattamalla suomalaisilla muidenkin maiden ilmastotoimia.

Ruuan hinta on noussut ja lisää on luvassa. Maatalous on kriisissä ja kovat tuotanto- ja kuljetuskustannukset korottavat erityisesti maito-, liha- ja viljatuotteiden hintaa. Nelihenkiselle lapsiperheelle hintojen nousu tarkoittaa jopa tuhannen euron lisäystä vuosittaiseen ruokalaskuun - ja se on pois kaikesta muusta.

Kaiken kurjistamisen keskellä hallitus kerää ilmastopolitiikallaan hyvepesteitä EU:sta ja osoittaa, ettei se piitaa suomalaisten ostovoimasta.

Välinpitämättömyys omaa kansaa kohtaan korostui erityisesti, kun valtiovarainministeri **Annika Saarikko** kehotti suomalaisia tinkimään elintasostaan. Ministerin mielestä on täysin luontevaa, että kansalaiset kiristävät vyötä, kun hallitus lahjoittaa esimerkiksi 300 miljoonaa euroa Afrikan ilmaston hyväksi.

Kun Saarikolta kysyttiin, mitä suomalaisten pitäisi tehdä, kun rahat eivät riitä elämiseen, ministeri ehdotti ratkaisuksi sossun luukku.

Jotain hallitus on sentään antamassa suomalaisillekin indeksikorotuksen sosiaalietuuksiin. Se ei kuitenkaan lämmitä tavallista duunaria tai yrittäjää, jolle jää jälleen kerran vain maksajan rooli.

Kristiina

PS. Perussuomalaisten puheenjohtaja **Riikka Purra** on paitsi rautainen poliitikko myös vannoutunut eläinten ystävä, jonka kotona vipeltää Romaniasta pelastettu **Kerttu**-koira. Kertun tarinan löydät sivulta 30.

SISÄLTÖ

4 **PERUSSUOMALAISTEN** ensimmäisen kauden kansanedustajat **Kaisa Juuso** ja **Minna Reijonen** ovat paitsi sote-asiantuntijoita myös asioihin huolellisesti perehtyviä joukkuepelaajia. Molemmat pitävät tiukasti kiinni suomalaisten laadukkaista ja riittävästä palveluista.

RUUAN hinnannousu vaikuttaa jokaisen suomalaisen elämään. Suurin vaikutus jatkuvasti nousevilla hinnoilla on pienituloisiin kotitalouksiin, joissa ruuan osuus käytettävissä olevista tuloista on jo lähtökohtaisesti suuri.

PERUSSUOMALAISTEN kansanedustaja **Lulu Ranne** pitää nykyisen hallituksen ilmastopolitiikkaa käsittämättömänä. Ranne ei hyväksy suomalaisten syyllistämistä ilmastotoimissa, vaan sanoo, että muiden maiden tulisi ottaa mallia Suomesta.

UKRAINALAISET naiset ja lapset pakenivat sotaa Euroopan maihin ja miehet jäivät rintamalle. **Liudmyla Masafranova** ja **Maryana Maliuk** löysivät turvasatamansa Suomen Laitilasta.

PERUSSUOMALAISTEN puheenjohtaja **Riikka Purra** on yksi Suomen tunnetuimmista poliitikoista. Harva kuitenkin tietää, että Purra on eläinrakas ja myös pitkän linjan koiranomistaja. Puoluejohtajan perheeseen kuuluu tällä hetkellä Romaniasta Suomeen matkannut sekarotuinen rescuekoira **Kerttu**.

Perussuomalainen Naiset
Vastaava päätoimittaja Matias Turkila
Toimituspäällikkö Kristiina Ovaskainen
Toimitussihteeri Mika Männistö
Ulkoasu Mojo Man Oy / Jorma Remsu
Julkaisija Perussuomalaiset – Sannfinländarna rp.
Toimitus Perussuomalainen, Iso Roobertinkatu 4, 00120 Helsinki
toimitus@perussuomalaiset.fi

Hallitus parantaa maailmaa velkarahalla

Duunareille ei heru helpotusta

Hallitus päätti kehysriihineuvotteluissaan lisätä sekä tämän että ensi vuoden menoja noin parilla miljardilla eurolla. Rahaa löytyi moniin tärkeisiin kohteisiin, kuten Puolustusvoimille ja kansalliseen turvallisuuteen, mutta koko lystin maksajat on unohdettu.

Sosiaalietuuksia saavien ostovoimaa parannetaan aikaistamalla vuosittaista indeksikorotusta. Sen sijaan keskituloiset työssäkäyvät ja ison verotaakan kantajat jäävät ilman apuja – elinkustannusten rajusta kasvamisesta huolimatta.

- Valtiovarainministeri **Anni-Ka Saarikko** totesi neuvotteluiden jälkeen, että kaikista halutaan

pitää huolta. Rahaa ei kuitenkaan löytynyt työssäkäyvien tukemiseen, vaikka nykyisillä korkeilla polttoaineiden hinnoilla monille työssäkäyville töihin meneminen voi pian olla kannattamatonta, perussuomalaisten 1. varapuheenjohtaja ja kansanedustaja **Leena Meri** sanoo.

- Ja kun kaikki muukin kallistuu – esimerkiksi ruuan hinnan odotetaan nousevan tänä vuonna jopa 11 prosentilla – olisi myös keskituloisten työssäkäyvien ostovoiman tukemiselle aitoa tarvetta.

- Hallitus käyttää surutta veronmaksajien rahoja. Esimerkiksi oppivelvollisuuden laajentaminen ja hyvinvointialueuudistus ovat ideologisesti päätettyjä suomalaisille kalliiksi tulevia uudistuksia. Hallintoa lisätään

"Yle-veron maksamisesta pitäisi tehdä vapaaehtoista."

ja omista palkkioista aluevaltuustoissa huolehditaan, mutta hyvinvointivaltion rahoittajille eli työssäkäyville ja yrittäjille ei tukea tullut.

Kehityspuun taas 1,3 miljardia

Valtion nettovelanotto on kuluvana vuonna ainakin 7,6 miljardia euroa. Venäjän hyökkäyssodan takia panostukset Puolustusvoimiin ja kansalliseen turvallisuuteen ovat tärkeitä. Mutta erityisesti nyt vaikeina aikoina kaikkia muita kuin suomalaisten hyvinvoinnin ja turvallisuuden kannalta välttämättömiä menoja tulisi karsia.

- Kehityspuun käytetään lähes 1,3 miljardia euroa vuodessa. Tästä velkarahalla tehtävästä maailmanparannuksesta leikattiin vain 40 miljoonaa euroa. Miksi hallitus ei priorisoi menoja suomalaisten hyvinvoinnin turvaamiseen? Meri hämmästelee.

- Hyvä esimerkki holtittomasta rahankäytöstä sillä saralla on Suomi-Venäjä-seura, joka saa tänä vuonna valtiolta yli 800 000 euroa ja jonka puheenjohtajana nykyinen keskustalainen tiede- ja kulttuuriministeri **Petri Honkonen** toimi. Toki joukossa on aidosti tukemisen arvoisia kohteita, mutta näiden turhien kampanioiden tukeminen pitää lopettaa, Meri toteaa.

Haittamaahanmuuton vetovoimatekijöitä lisätään

Hallitus ei myöskään edes yritä estää hyvän sosiaaliturvan perässä tapahtuvaa haitallista maahanmuuttoa.

- Pääinvastoin, hallitus lisää haitallisen maahanmuuton vetovoimatekijöitä erilaisilla esityksillä. Hyvänä esimerkkinä tänään hyväksyttiin uusi laki liittyen ulkomaalaisten opiskeluoikeuteen Suomessa. Lailla mahdollistetaan laittomasti maassa oleville karkotuspäätöksen saaneille oleskelulupa ja opiskeluoikeus. Siten haitallista maahanmuuttoa ja sosiaaliturvamenoja lisätään tätä-

"Turhien kampanioiden tukeminen pitää lopettaa,"

Kampanioiden tukemiseen pitää lopettaa rahaa

Haitalliseen maahanmuuttoon ja kehityspuun liittyvien menojen karsimisen ohella muitakin valtion menoeriä tulee käsitellä kriittisesti.

- Hyvä esimerkki holtittomasta rahankäytöstä sillä saralla on Suomi-Venäjä-seura, joka saa tänä vuonna valtiolta yli 800 000 euroa ja jonka puheenjohtajana nykyinen keskustalainen tiede- ja kulttuuriministeri **Petri Honkonen** toimi. Toki joukossa on aidosti tukemisen arvoisia kohteita, mutta näiden turhien kampanioiden tukeminen pitää lopettaa, Meri toteaa.

- Ylen budjetti on paisunut yli 500 miljoonaa euroon vuodessa. Yle-veron maksamisesta pitäisi tehdä vapaaehtoista. Veronmaksajat saisivat silloin itse päättää, ovatko Ylen palvelut maksamisen arvoisia. Kaikki muutkin menot tulee käydä läpi ja priorisoida ne valtion ydintehtävien hoitamiseen. Toissijaisiin kohteisiin kohdistuvat menot pois ja suomalaisen verotaakkaa kevyemmäksi.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVA PS ARKISTO

Perussuomalaisten sote-asiantuntijoilla riittää työsarkaa.

"Jatkossa on kiinnitettävä huomiota myös johtamiskulttuuriin ja työolosuhteisiin."

"Tärkeintä on asiakkaan palveleminen, ihmisiä ei saa pallotella luunkulta toiselle."

"Rahoitus ei tule riittämään."

Perussuomalaisten sote-asiantuntijat veronmaksajan asialla

Suomalaisten palveluja puolustettava

Ensimmäisen kauden kansanedustajat Kaisa Juuso ja Minna Reijonen tunnetaan perussuomalaisten eduskuntaryhmässä asioihin huolellisesti perehtyvinä joukkuepelaajina. Molemmat kansanedustajat ovat sotealan erityisasiantuntijoita, mutta eduskunnassa he pitävät laaja-alaisesti huolta kaikkien suomalaisten asioista.

>>

Kaisa Juuso ja Minna Reijonen arvostavat sote-uudistusta.

Perussuomalaiset vaativat soteen useita muutoksia.

Kaisa Juuso vaatii tasapuolisuutta

”Palveluja saatava myös kasvukeskusten ulkopuolella”

Lapin vaaliipiiristä eduskuntaan ensimmäisellä yrittämällä vuoden 2019 vaaleissa valittu Kaisa Juuso kuuluu perussuomalaisten ryhmässä sote-erityisasiantuntijoiden joukkoon.

Eduskuntaa ennen Kaisa Juuso on tehnyt monipuolisen työ- ja opiskelu-uran Suomessa ja ulkomailla. Juuso on työskennellyt esimerkiksi vakuutusosalalla Suomessa, sairaanhoitajana Suomessa ja Norjassa sekä asiakaspalvelutehtävissä Viking Linen laivoilla. Juusolla on filosofian kandidaatin tutkinto Tukholman yliopistosta, minkä lisäksi hän on valmistunut sairaanhoitajaksi Lapin ammattikorkeakoulusta.

Eduskuntauran alusta saakka Juuso on ollut jäsenenä sivistysvaliokunnassa sekä sosiaali- ja terveysvaliokunnassa, jonka pöydän kautta tärkeimmät sote-uudistukseen liittyvät lakiesitykset on viety läpi.

Sotea Juuso kuvaa koko vaalikauden merkittävimäksi lakihankkeeksi, vaikka vielä on epäselvää, miten hyvin uudistus tulee palvelemaan tavan kansalaista ja saadaanko järjestelmää käynnistettyä ajallaan.

- Tietojärjestelmät on nyt ensi sijassa saatava kuntoon. Järjestelmät ovat pirstaleisia ympäri maata. Jos tätä epäkohtaa ei korjata, se hankaloittaa kaikkia tehtäviä.

Hoitoalalle veto- ja pitovoimaa

Paljon soten toimivuudessa on myös kiinni siitä, millaisia organisaatioita uusille hyvinvointialueille tulee.

- Esimerkiksi meillä Lapissa on tosi iso alue, eikä meillä ole vielä mietitty, miten kaikille saadaan selkeät tehtäväkuvat ja vastuiden rajaukset. Katson, että turhaa byrokratiaa tulee välttää, jota työskentelystä tulee sujuvaa. Tärkeintä on tietenkin asiakkaan palveleminen, ihmisiä ei saa pallorella luukulta toiselle. Asiakkaalle pitää pystyä luomaan mahdollisimman helppo hoitopolku.

Kenties tärkeimpiä soteammatilaisia ovat hoitajat. Juuso sanoo pohtineensa, mistä paikkakunnille saadaan tarvittavaa työvoimaa.

- Jos tulee paikkakuntia, missä hoitohenkilöstöä ei ole eikä sitä ole tulossa, palveluiden pitäminen menee vaikeaksi. Tässäkin asiassa palataan lopulta siihen, paljonko rahaa on käytettävissä ja miten saamme veto- ja pitovoimaa hoitoalalle.

Juuso nousi myös itse Lapin aluevaltuustoon ollen 1 095 äänellään yksi Lapin ääniharavista. Juuso pitää kuitenkin haastavana tilannetta, jossa aluevaltuutetuilla on vastuu palveluiden järjestämisestä, mutta rahoituksesta ei ole valtaa päättää.

- Rahoitustilanne on Lapissa hyvä, mutta saa nähdä,

Juuso haluaa ratkaista erityisesti vanhustenhuollon ongelmia.

Viikolla Kaisa Juuso asuu pääkaupunkiseudun kodissaan.

mihin se loppupeleissä riittää.

Omalta osaltaan Juuso haluaa pyrkiä varmistamaan toimivat korona-aikaan omaa jaksamistaan lähes ääri-alueelliset palvelut kaikille Lapin asukkailla.

- On hyvin tärkeää, että Lapissa säilyy kaksi sairaalaa. Olemme tehneet kovasti töitä sen eteen, ja se olisi kaikkien lappilaisten etu. Tärkeää on myös, että pystymme tarjoamaan sote-palveluja heillekin, jotka eivät asu kasvukeskuksissa.

Tukea hoitajalakolle

Jo ennen eduskuntaa Juuso piti useiden vuosien ajan esillä vanhustenhuollon perusongelmaa eli liian alhaista hoitajamitoitusta. Juuso mainitsikin olevansa iloinen siitä, että eduskunta sai tällä kaudella vietyä maaliin lakimuutoksen, jonka nojalla voimaan saadaan 0,7 työntekijän hoitajamitoitus asiakasta kohden ympärivuorokautisessa vanhustenhoidossa. Uudistuksen on tarkoitus astua voimaan porrastetusti ensi vuoden huhtikuuhun mennessä.

- Olen erittäin tyytyväinen siihen, että mitoitus saatiin lakiin, vaikka se ei vielä ratkaise perusongelmaa, eli mistä löydetään hoitajat kaikkiin yksiköihin. Siihen tulee puuttua muilla keinoilla.

Haastatteluhetkellä Suomessa on meneillään hoitajalakko. Juu-

sohta riittää ymmärrystä hoitajille, joista monet ovat venyttäneet korona-aikaan omaa jaksamistaan lähes ääri-alueelliset palvelut kaikille Lapin asukkailla.

"On hyvin tärkeää, että Lapissa säilyy kaksi sairaalaa."

- Meidän on jatkossa kiinnitettävä huomiota johtamiskulttuuriin ja työolosuhteisiin. On tärkeää luoda hyvinvointialueille joustavia vuorojärjestelyjä, koska

ihmisillä on erilaisia elämäntilanteita ja tarpeita. Kaikki eivät esimerkiksi voi tehdä ilta- ja yövuoroja, jos vaikka on yksinhuoltaja, koska esimerkiksi alakoululaisille lapsille ei välttämättä ole saatavilla hoitopaikkaa. Perheen ja työn yhteensovittaminen tulee siis laittaa kuntoon.

Juuso on pohtinut myös hoitajien työaikaa.

- Esimerkiksi Norjassa on lyhyempi viikkotyöaika kuin Suomessa. Kun itse olin Norjassa töissä, työaika oli 35 tuntia viikossa. Suomeen viikkotuntimäärä on 38 tuntia 15 minuuttia.

Hoitoalan vetovoimaisuus edellyttää jatkossa väistämättä myös sitä, että palkka on kohdillaan.

- Palkkaus jää työnantaja- ja työntekijäliittojen keskenään sovitavaksi, mutta tosiasia se silti on, että palkkoja on nyt nostettava olennaisesti. Palkka on tärkeä valintaperuste myös nuorille, jotka miettivät jatkokoulutuspaikkaa. Monet googlettavat ammatinhenkilöstön palkkatason, ja jos

etukäteen tiedetään, että sairaanhoitajan palkka on huomattavasti pienempi kuin esimerkiksi tradenomilla, koulutuksen veto-voima uhkaa hiipua.

Äänestäjien asiat kuuluvat salissa

Eduskunnassa Juuso on ehtinyt tehdä soten lisäksi paljon kaikkea muutakin. Hän on yksi perussuomalaisten ryhmän näkyvimpiä salipuhujia ja on käyttänyt edustajana yli 230 puheenvuoroa.

Juuso pitää eduskunnassa laaja-alaisesti suomalaisen veronmaksajan puolia tilanteessa, jossa energian ja elämisen hinnat ovat karkaamassa yli kipurajan.

Maaliskuussa Juuso teki yhdessä muutaman edustajakollegansa kanssa hallitukselle toimenpidealoitteen polttoaineen käyttövoimaveron alentamisesta. Aloitteessa esitetään, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin diesel-polttoaineen käyttövoimaveron alentamiseksi ja polttoaineveron alentamiseksi kaikilta moottoripolttoaineilta sekä ottaa käyttöön ammattidieselin.

Juuso on myös esimerkiksi vaatinut korotuksia varusmiesten päivärahan tasoon sekä vaatinut hallitusta valmistelevaan lakiesityksen tuulivoimaloiden purkuvakuuksien rahastosta ja ympäristöluvanvaraisuudesta.

Juuso sanoo olevansa varsin hyvin perillä siitä, mitä Lapin vaaliipiirin äänestäjät häneltä odottavat.

- Yhteydenpito tapahtuu pitkälti somessa, jonka kanavien kautta saan valtavan viestejä joka viikko. Joskus joku saattaa toki myös soittaa. Se on hyvä asia, sillä minusta on tärkeää pitää yhteyttä äänestäjiin. Heiltä saa myös uusia näkökulmia asioihin sekä ensi käden tietoa yhteiskunnallisista ongelmista.

Eduskunnassa Juuso edustaa oman vaaliipiirinsä äänestäjiä hyvinkin konkreettisesti, sillä hän sanoo useimpien kirjallisten kysymysten aiheiden tulevan suoraan äänestäjiltä.

- Kun saan tietää jostain asiasta, joka vaatii nopeaa puuttumista, saatan ensin itse aloittaa selvityksen ja teen sen jälkeen kirjallisen kysymyksen tai toimenpidealoitteen. Parhaani mukaan pyrin

Kaisa Juuso on pitänyt eduskunnassa reippaasti yli 230 puheenvuoroa.

myös tiedottamaan saamistani vastauksista.

Lopullinen Nato-kanta muodostumassa

Kevään aikana Suomi on asemoimassa ulko- ja turvallisuuspolitiikkaansa uuteen suuntaan Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen vuoksi. Vanhojen ulko- ja turvallisuuspoliittisten ratkaisujen varaan ei voi enää tulevaisuudessa nojata.

Ensimmäistä kertaa Suomi on vahvasti harkitsemassa sotilaallista liittoutumista puolustusliitto Naton kanssa eli niin sanotun Nato-option käyttöönottoa. Juuso vakuuttaa, että eduskunta tulee selviytymään haasteesta, ja valmiudet tarvittaessa nopeisiinkin ratkaisuihin on olemassa.

Hallitus on aloittanut muun muassa Natoa ja ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa käsittelevän selonteon valmistelun, joka on tulossa eduskuntakäsittelyyn lähiaikoina.

- Odotan selonteon saapumista eduskuntaan, ja aion perehtyä siihen huolellisesti. Vasta sen jälkeen aion muodostaa lopullisia kantoja tehtäviin ratkaisuihin. Mielestäni tärkeintä on, että

meidän täytyy estää se, että Suomesta tulisi sodan osapuoli. Sitä varten kaikki vaihtoehdot on käytävä huolella läpi.

Juuso lupaa, että ratkaisu- ja eduskunnalta on tulossa jo kevään aikana. Juuson mukaan hänen oma kantansa mahdolliseen Nato-jäsenyyteen on avoin. Juuso kuitenkin tukee perussuomalaisten eduskuntaryhmän mukana Nato-jäsenyyden edistämistä.

- Lopullisen kannan pystyn muodostamaan vasta sitten kun olen saanut käyttööni kaiken olennaisen tiedon, ja vielä sitä ei ole.

Eurooppa on joka tapauksessa uuden ajan edessä, ja tulevaisuus monelta osin epäselvä.

- Rautaesirippu laskeutuu uudelleen, eikä se nouse vuosikymmeniin, jos enää koskaan. Suomen ja Venäjän suhteiden palautuminen takaisin normaaleiksi edellyttää Venäjällä yhteiskunnan avoimuutta ja demokratian kehittymistä eteenpäin, ennen kuin Venäjä voi palata osaksi kansainvälistä yhteisöä.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVAT MATTI MATIKAINEN

»

KAISAN TUUNATTU KAURAPUURO

- 1 dl kaurahiutaleita
- 2 dl kevytmaitoa
- 1-2 rkl mansikkahilloa
- 3 rkl raejuustoa

• Mittaa kaurahiutaleet suoraan lautaselle ja kaada joukkoon maito. Sekoita. Kuumenna mikrossa (800 W) n. 3 minuuttia. Sekoita puolessavälissä.
• Lisää valmiiseen puuroon mansikkahilloa ja raejuustoa. Lisukkeena esim. keitetty kananmuna ja lasillinen appelsiiniuoremehua. Tällä aamiaisella jaksaa useamman tunnin. Sopivasti hiilihydraatteja ja proteiinia, vitamiineja ja hivenaineita.

Minna Reijonen huolehtii heikoimmista

”Tavallisen suomalaisen elämää helpotettava”

Kuopiolainen Minna Reijonen, perussuomalaisten ensimmäisen kauden kansanedustaja, voidaan myös laskea kuuluvaksi eduskuntaryhmän ja koko puolueen sote-asiantuntijoiden joukkoon.

Tultuaan valituksi eduskuntaan vuoden 2019 vaaleissa **Minna Reijonen** pääsi edustamaan perussuomalaisia sosiaali- ja terveysvaliokuntaan, missä tällä vaalikaudella on käsitelty **Sanna Marinin** (sd) saattamaa sote-uudistusta.

Reijonen on itse taustaltaan pitkän linjan terveydenhuoltoalan ammattilainen. Hän on valmistunut farmaseutiksi Kuopion yliopistosta ja ennen eduskuntauraa työskennellyt yli 25 vuotta apteekissa.

Soteen perussuomalaiset eivät ole tyytyväisiä, vaikka perussuomalaiset ehtikin tehdä runsaasti muutosesityksiä ja parannusehdotuksia sotelainsäädäntöön. Reijonen kuvaa maaliin vietyä sotea täysin keskeneräiseksi ”häkkyräksi”.

- Valitettavasti muutosesitykset eivät juurikaan menestyneet, vaan sotea runnottiin läpi ja lopputulos on nyt se mitä se on. Me esimerkiksi esitimme, että vanhusenhuolto olisi jäänyt kunnille eikä hyvinvointialueille, ja lisäksi myös esimerkiksi omaishoitajien asemaa ei ole nyt huomioitu tasapuolisesti, Reijonen sanoo.

Reijonen on eduskunnassa pitänyt painokkaasti esillä omaishoitajien asemaa. Äskettäin hän myös teki hallitukselle toimenpitealoitteen, jossa vaaditaan hallitusta edistämään pikaisesti toimia, joilla omaishoidontuen määrä, myöntämisen kriteerit ja muut omaishoitoon vaikuttavat päätökset järjestetään hyvinvointialueiden sisällä palkkaharmonisoinnin yhteydessä siten, että käyttöön otetaan omaishoitomyönteisimmän kunnan käytänteet.

Sotea joudutaan paikkaamaan

Reijonen arvioi, että seuraavalla vaalikaudella sotea joudutaan runsaasti paikkaamaan ja parantelemaan. Erityisesti kansanedustaja on huolissaan pienien kuntien terveyspalveluista. Uhkana on, että aluepäätäjät ryhtyvät vähentämään lähipalvelujen saatavuutta suurimpien keskuksen ulkopuolelta.

Soten ongelmat kytkeytyvät rahoitukseen, joka tulee valtion kassasta. Perussuomalaisten puheenjohtaja **Riikka Purra** on usein tuonut esille, että riittämätön resursointi tulee itsessään vaarantamaan soten, alkaen jo siitä, saadaanko palveluja edes käynnistymään. Reijonen jakaa saman huolen.

- Rahoituksen riittämättömyys hyvin todennäköisesti johtaa siihen, että palvelut eivät ole tasapuolisesti kaikkien saatavilla, eli eriarvoisuus tulee lisääntymään. Joillain paikkakunnilla palvelut saattavat jopa heikentyä nykyisestä. Kun säästöt on joka tapauksessa pakko hakea, todennäköisesti niitä tullaan hakemaan palveluista, joka tarkoittaa käytännössä palvelujen keskittämistä.

Sotejärjestelmässä Reijonen kantaa huolta myös lääkityslisöjen siirtymisen sujuvuudesta. Reijonen on käyttänyt eduskunnassa puheenvuoron, jossa hän vaatii hallitusta kiinnittämään huomiota vakavaan ongelmaan. - Ongelma on siinä, että sähköisissä järjestelmissä lääkitystiedot eivät useinkaan ole ajan tasalla. Tiedot eivät päivitty automaattisesti järjestelmiin, joita on keskenään erilaisia. Kun sairaa-

Minna Reijosen arki-illat menevät työpapereita lukiessa.

loissa tai terveysasemilla tarkastellaan potilaiden lääkitystietoja, on niissä usein vanhentuneita tietoja lääkityksestä tai annosmuutoksista. Potilas saattaa sairaalaan joutuessaan olla suuressa vaarassa, jos hän ei pysty itse kertomaan, mitä lääkkeitä hänellä on käytössä, Reijonen sanoo.

Koronasta kohti normaalia

Sote-valmisteluun, kuten kaikkien lainsäädäntötyöhön, oman lisähidasteensa on iskenyt koronaepidemia, joka jatkuttuaan jo yli kaksi vuotta alkaa kuitenkin jo olla jäämässä taka-alalle.

- Korona on vaikuttanut lainsäätäjän työhön konkreettisesti-

min niin, että monet käsiteltävät lakiesitykset ovat suoraan liittyneet koronatoimiin ja samalla monet muut uudistukset ovat jääneet tekemättä. Sote saatiin valmiiksi, mutta luonnollisesti korona aiheuttaa käytännön muutoksia ja yllättäviä menoja myös sotepuolella, joita ei ole otettu huomioon tarpeeksi.

Käytännön eduskuntaryhmässä korona aiheutti monia muutoksia ja uudelleenjärjestelyjä.

- Eduskunnassa otettiin maskit ja turvavälit käyttöön varsin pian sen jälkeen, kun alkoi olla tiedossa, mistä koronassa on kysymys ja mitä riskejä epidemiaan liittyy. Osa kokouksista järjestettiin etänä. Nyt ollaan kuitenkin jo pa-

Reijonen on eduskunnassa pitänyt painokkaasti esillä omaishoitajien asemaa.

Eduskuntaryhmä pitää Minna Reijosen kiireisenä.

laamassa kohti ”normaaliaikojaa”, eli valiokunnat kokoontuvat entiseen tapaan, tosin maskeja käytetään edelleen.

Nousujohteista kannatusta

Reijonen pyrki eduskuntaan vuoden 2015 vaaleissa. Tuolloin hän keräsi vajaat 3 000 ääntä, jotka eivät vielä riittäneet kansanedustajan paikkaan. Kannatus on kuitenkin ollut nousujohteista. Vuoden 2019 vaaleissa Reijonen nousi kansanedustajaksi Savo-Karjalan vaalipiiristä saatuaan 4 874 äänestäjän tuen.

Reijosella on takanaan jo yli 12 vuoden poliittinen ura Nilsiän ja sittemmin Kuopion kaupunginvaltuustossa, kaupunginhallituksessa ja monissa muissa luottamustehtävissä. Perussuomalaisten listalta hänet valittiin ensimmäisen kerran Kuopion kaupunginvaltuustoon jo vuoden 2012 vaaleissa.

Reijonen on edelleen valtuutettu Kuopiossa ja myös kaupunginhallituksessa. Lisäksi Reijonen on Pohjois-Savon aluevaltuutettu sekä Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin hallituksen varapuheenjohtaja.

Politiikassa, niin eduskunnassa kuin kunnallistasollakin, Reijonen sanoo haluavansa pyrkiä kokonaisvaltaisesti puolustamaan suomalaisten etua, pyrkien löytämään ratkaisuja erityisesti tavallisen kansalaisen arjen ongelmiin.

Monet pääministeri Marinin hallituksen näkyvimmistä hankkeista, kuten kehitysmaiden ilmastopolitiikka, ovat suuntautuneet kauas Suomen rajojen ulkopuolelle. Reijonen kyseenalaistaa hallituksen maailmanparannuspolitiikan.

- Hallituksen hankkeissa on usein kyse vain siitä, että hallitus kaataa suomalaisten verova-

roja kaukomaille. Minä sen sijaan olen politiikassa kehittämässä ensisijaisesti Suomen olosuhteita ja helpottamassa tavallisen suomalaisen elämää. Pyrin myös osaltani toppuuttelemaan ylikunnianhimoisia ilmastohankkeita.

Illat menevät paperipinojen äärellä

Millaista kansanedustajan perustyö sitten on? Reijonen huomauttaa, että koska eduskunta on lainsäädäntöelin, kansanedustajan ajasta suuri osa menee lainvalmisteluasiakirjoihin perehtymiseen.

Hallituksen esityksissä saattaa olla useita satoja sivuja, ja kansanedustajalla ei ole muuta vaihtoehtoa kuin lukemalla ottaa kokonaisuuksia haltuun. Helsingin kaupunkiasunnolla Reijosen illat menevät usein mukavasti paperipinojen äärellä.

- Lukemisen määrää vaihtelee riippuen lakiesityksen aiheesta, mutta kyllä ilta-aika asunnolla kuluu yleensä valmistautessa seuraavaan päivään. Lukemista on paljon ja aikataulu on tiukka, joten on tärkeää osata priorisoi-

Minna Reijonen sanoo, että hänelle on tärkeää pitää yhteyttä äänestäjiin.

da ja löytää lakiesityksistä tärkeimmät ja kriittiset kohdat. Onneksi eduskuntaryhmässämme on ammattitaitoisia avustajia, jotka osaltaan tukevat työssä. Laajimpia kokonaisuuksia käymme myös usein läpi kansanedustajien ryhmässä.

Reijonen sanoo, että hänelle on tärkeää pitää yhteyttä äänestäjiin, ja kansanedustaja pyrkii mahdollisuuksien mukaan vastaamaan itse hänelle tullessiin sähköposteihin.

- Korona-aikaan monet ottivat yhteyttä erityisesti rokotuksiin ja mahdolliseen pakkorokotusasiin liittymään, mutta minulle tulee palautetta ihan laidasta laitaan ja hyvä niin: mielestäni päättäjän ei valituksi tultuaan pidä vetäy-

tyä yksinään kammioonsa, vaan on tärkeää olla mukana ihmisten arjessa.

Vapaa-aikanaan, sikäli kun sitä on, Reijonen harrastaa valokuvausta erityisesti matkoilla sekä kotipuolella puutarhan ja viljelykasvien huoltoa. Reijosen pihalla kasvaa hedelmäpuita ja marjapensaita, joista valmistuu kotikäyttöön monenlaisia herkuja, kuten värikkäitä ja vitamiinipitoisia mehuja.

- Puutarhatyöt ovat mukavaa vastapainoa kansanedustajan tietotyölle. Se on kiva keino päästä vapaalle.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVAT MATTI MATIKAINEN

MINNAN TIKKA MASALA

- 300-500 g broilerin suikaleita • 2 dl ruokakermaa
- Perunoita • Sipulin puolikas • Tikka Masala -mausteseospussi
- Salaattiin: tomaattia, sipulin puolikas, oreganoa

- Laitetaan perunat kattilaan ja kiehumaan veteen. Keitetään ne kypsäksi.
- Ruskistetaan broilerin suikaleet. Jos pannu on pinnoitettu, ruskistamiseen ei välttämättä tarvita rasvaa eikä valurautaa. Lisätään pilkottua sipulia joukkoon ja sekoitetaan. Lisätään mausteseos ja sen jälkeen ruokakerma.
- Salaattiin viipaloidaan tomaatti ja sipuli. Laitetaan vuorotellen sipuli ja tomaattiviipale. Väliin ja päälle mausteeksi reilusti oreganoa. Lautaselle myös mukaan salaatinlehtiä.
- Tikka Masala on mausteseos, jota esimerkiksi Intiassa käytetään paljon. Intiassa syödään usein riisiä, mutta valmis kastike sopii hyvin myös paistettujen perunoiden kanssa.

Hallitus
voisi alentaa
sähköveroa.

Sähkön hinta hirvittää omakotiloasujaa

"Haetaan liiteristä polttopuita, jos paleltaa"

Omakotitalossa asuvan saarijärveläisperheen mielestä hallitus voisi alentaa sähköveroa, josta olisi hyötyä kaikille. Nyt tavallinen veronmaksaja joutuu maksamaan sähköstä liian kovan hinnan.

Salla Siikamäki ja Harri Tollola istuvat omakotitalon ruokapöydän ääressä ja katsovat viimeisintä sähkölaskua, jonka loppusumma vetää pariskunnan ilmeet vakaviksi.

- Sähkö on kallista. Viimeisin kahden kuukauden sähkölasku on siirtomaksuihin noin 800 euroa. Se on iso summa ja tuntuu perheen taloudessa, kun on muitakin pakollisia menoja, Siikamäki sanoo.

Hän työskentelee vanhusten parissa, ja mies toimii yrittäjänä sekä perussuomalaisten kuntopoliitikkona Saarijärvellä Keski-Suomessa.

Pariskunta asuu Harrin lasten kanssa 1950-luvulla rakennetussa omakotitalossa.

Talossa on noin 150 neliötä kahdessa kerroksessa. Vuonna 2007 peruskorjatussa talossa on sähkölämmitys, mutta myös takka ja leivinuuni.

- Yläkerta lämpenee täysin sähköllä, mutta alakertaa lämmitetään osittain puilla. Myös sauna lämpiää puilla. Muutoin sähkölasku olisi vieläkin kovempi, Siikamäki selvittää.

Sähkön hinta kallistunut

Pariskunta on joutunut huomaamaan muiden suomalaisten tavoin, että sähkön hinta on kallistunut reilusti vuodesta 2020 lähtien.

- Meillä oli pörssisähköön sidottu sähkösopimus, mutta onneksi sain sen vaihdettua ennen kuin hinta moninkertaistui viime vuoden lopussa, Tollola huokaisee helpotuksesta.

Vapaa-aikanaan hän ahkeroi omalla metsäpalstallaan. - Polttopuutkin maksavat, mutta niitä saa metsää raivaamalla. Sähkölasku olisi satasten tai pari suurempi ilman puiden tekoa ja käyttöä, Tollola arvioi.

Säästökeinot vähissä

Hallituksen toteuttaessa maailman kunnianhimoisinta ilmastopoliittikaa Saarijärvelläkin joudutaan maksamaan itsensä kipeäksi lämmöstä ja valosta.

Siikamäen ja Tollolan perhe on yrittänyt säästää sähkön kulutusta mahdollisimman paljon.

- Me lämmitämme puilla ja ulkovalot on muutettu led-valoiksi. Lisäksi olemme kilpailuttaneet sähköyhtiöitä. Kaikki on koetettu tehdä, mistä sähkön kulutusta voi tiputtaa, mutta konstit loppuvat kesken. Veden lämmitys vie ison osan energian kulutuksesta, Tollola sanoo.

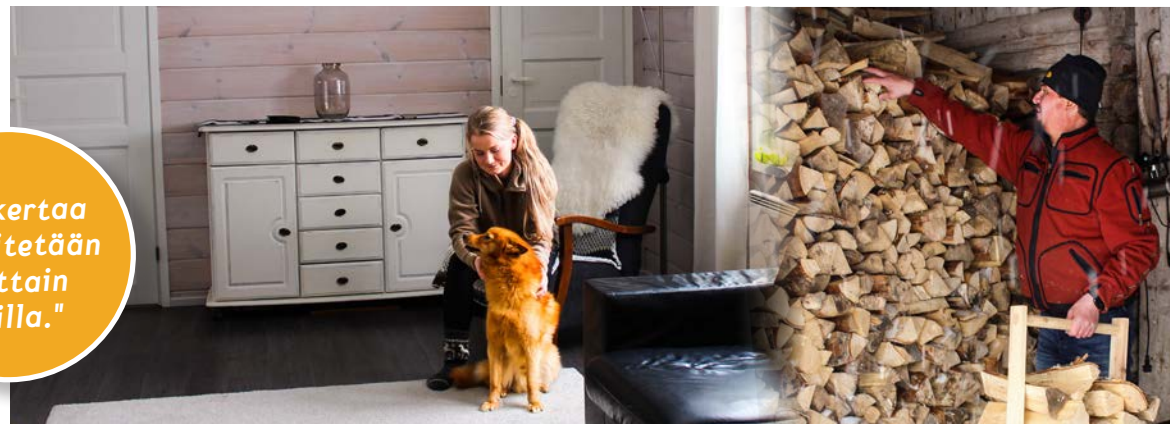
Nykykodeissa on paljon sähkölaitteita, jotka lisäävät omalta osaltaan sähkön kulutusta.

Salla Siikamäki ja Harri Tollola toivovat sähköveron alentamista.

Sähkön hinta kauhistuttaa omakotiloasujia.

"Alakertaa lämmitetään osittain puilla."

Tollola arvelee, että esimerkiksi perheessä neljättä luokkaa käyvä Ella-tytär tarvitsee välttämättä tässä ajassa tietokoneen ja muut sähkötoimiset laitteet.

Suurta energiaremonttia ei ole Tollolan mielestä varaa tehdä. - Vanhempaan omakotitaloon ei ole järkevää laittaa maalämpöä, koska se ei hanki itseään takaisin kustannusten osalta. Ilmalämpöpumppua harkitaan yläkertaan, koska se ehkä kannattaa vielä investoida, Tollola pohdiskelee.

Arjen realiteetti

Siikamäki muistuttaa, että maaseudulla joutuu liikkumaan omalla autolla ja pakkasella tarvitaan autojen lämmittämistä, joka kuluttaa sähköä.

- Meillä on kolme autoa ja niiden lämmityksestä kertyy pakollista sähkön kulutusta. Linja-autoja tai raitiovaunuja ei täällä kulje, Siikamäki toteaa. Pariskunnan mielestä hallitus

voisi alentaa sähköveroa, josta olisi hyötyä kaikille. Nyt tavallinen veronmaksaja joutuu maksamaan sähköstä kovan hinnan.

- Käydään viileämmässä suihkussa ja haetaan liiteristä polttopuita, jos paleltaa. Leivinuunia täytyy käyttää enemmän. Uunia lämmittäessä olen tehnyt siinä ruisleipää, Siikamäki sanoo.

TEKSTI JA KUVAT MIKA RINNE

Sähkön hinnannousu on monelle jo liian kaa.

Hallitus ajaa suomalaisia energiaköyhyyteen

Suomalaisille tarjottava kohtuuhintaista sähköä

Perussuomalaisten mielestä maailman kunnianhimoisimmasta hiilineutraalisuustavoitteesta olisi viimeistään nyt luovuttava. Suomalaiset tarvitsevat energia- ja ilmastorealismia.

UKRAINAN sota ravisuttaa EU:n ja Suomen energiapolitiikkaa ja horjuttaa huoltovarmuutta. Moni Euroopan maa, Saksa etunenässä, on erittäin riippuvainen venäläisestä energiasta.

Perussuomalaisten puheenjohtaja ja Riikka Purra korostaa, että venäläisestä energiasta irrottautuminen on välttämätöntä huoltovarmuuteen ja turvallisuuteen liittyvistä syistä. Useimmat Euroopan maat tarvitsevat kuitenkin fossiilisia polttoaineita vielä vuosikausia.

- Energiapuueu Suomessa tärkeä resurssi, mutta tarvitsemme myös fossiilienergian hyödyntämistä. Ei ole realistista kuvitella, että samaan aikaan voisimme edistää rinnakkain kunnianhimoa huoltovarmuudessa, Venäjä-riippuvuuden vähentämisessä ja ilmastopoliitikassa.

Turvallisuus ja huoltovarmuus ennen kaikkea

Elinkeinoministeri Mika Lintilä (kesk) mielestä vihreän siirtymän kunnianhimoa ei ole syytä muuttaa, koska kyse on ympäristön sijaan turvallisuudesta.

- Tämä ei ole uskottavaa. Ennenminkin se kertoo siitä, että hallitus ei edes pakon edessä kykene peruuttamaan omista päätöksistään, koska se ei pysy kasassa, mikäli ilmasto-kunnianhimoa uhataan laskea, Purra epäilee.

- Fossiilista polttoainesta irrottautuminen pitkällä aikavälillä on oikea suunta, mutta nyt on syytä asettaa uusi, turvallisuuden määrittävä tähtäin.

Ydinvoiman lisääminen välttämätöntä

Purra korostaa, että koskaan ei ole ollut oikeampi hetki nostaa oma

huoltovarmuutemme tähtäin järjestyksen kärkeen. Samaan aikaan pitää huolehtia suomalaisten kohtuuhintaisen sähkön ja lämmöntuotannon saatavuudesta.

- Ydinvoiman lisääminen on kaikissa tapauksissa välttämätöntä. Nopeilla päätöksillä varmistetaan kotien lämpö, yhteiskunnan toiminnot ja teollisuuden kilpailukyky.

Ilmastokunnianhimoa maltillistettava

Purra mukaan ilmastopoliittikan osalta on tehtävä pikainen uuden arvio.

- Maailman kunnianhimoisimmasta hiilineutraalisuustavoitteesta on viimeistään nyt luovuttava. Vaaditaan energia- ja ilmastorealismia. Jos myös ilmasto hyötyy suomalaisen huoltovarmuuden ja turvallisuuden parantamisesta, hyvä juttu, mutta kansainvälisten tyyllipisteiden kerääminen ei saa olla enää toimimme ensisijainen motiivi, Purra sanoo.

- Lyhytnäköisestä energiapolitiikastaan tunnettu Saksakin aikoo korjata kurssia. Hiili- ja ydinvoimoiden käyttöä aiotaan pidentää ja maakaasun varastoja kasvatetaan. Saksan hiilineutraalisuustavoite on jo alkujaan selvästi maltillisempi kuin Suomen. Uusiutuvien osuus Saksassa on noin 16 prosenttia, Purra muistuttaa.

Kivihiililaitokset säästettävä varalle

Purra mukaan ei ole järkevää sulkea täysin toimintakykyisiä kivihiililaitoksia ennen kuin korvaavat järjestelmät on saatu käyttöön.

- Suomessa on vielä 6-7 toimintakykyistä kivihiililaitosta. Niitä ei pidä sulkea, vaan ne tulee säilyttää

myös tulevaisuudessa varavaihtoehtoina, Purra sanoo.

Hiilen hinnannousu johtuu osittain hiilen käytön lisääntymisestä kaasun sijasta sähköntuotannossa, mikä lisää päästöoikeuksien kysyntää.

- EU:n päästökauppajärjestelmään on rakennettu komission päätösvalan alla oleva markkinavakaumekanismi, jolla komissio voi nopeastikin lisätä päästöoikeuksia markkinoilla ja näin laskea päästötonnin hintaa. Mekanismissa ei kuitenkaan ole käytetty. Komission tulee sen puitteissa lisätä selvästi päästöoikeuksia markkinoilla, kuten perussuomalaiset on pitkään vaatinut, Purra sanoo.

Turvetuotanto käynnistettävä nopeasti

Suomessa merkittävin sähkö- ja lämmöntuotantoon soveltuva raaka-aine on turve. Turvetta käyttävät laitokset ovat joutuneet ennakoitua nopeammin luopumaan turpeen käytöstä siksi, että turvetuotanto on romahtanut.

- Turvetuotantoa on pakko ylläpitää, jotta huoltovarmuus Suomessa on mahdollista varmistaa. Perussuomalaisten mielestä on suorastaan irvokasta, että maaseutuyrittäjien turpeenostokoneita romutetaan valtion palkkiolla tällaisen kriisin keskellä, Purra sanoo.

Energiapuulla voidaan korvata fossiilisia tuontipolttoaineita, kuten öljyä, kivihiiltä ja maakaasua. Puusta saatava energia on uusiutuvista energiamuodoista kaikkein kustannustehokkain, ja sitä on välttämätöntä lisätä irrottauduttaessa venäläisestä energiasta ja tuontihakkeesta.

- Kotimainen energiapuueu luo Suomeen työtä, toimeentuloa sekä vienti- ja verotuloja sekä parantaa energiantuotantomme huoltovarmuutta, Purra muistuttaa.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVA LEHTIKUVA

Suurperheen äiti ennätysnopeasti nousevasta ruoan hinnasta:

"Ruokamenot vievät ison osan tuloista"

Ruuan hinnannousu vaikuttaa jokaisen suomalaisen elämään. Suurin vaikutus jatkuvasti nousevilla hinnoilla on pienituloisiin kotitalouksiin, joissa ruuan osuus kotitalouksien käytettävissä olevista tuloista on jo lähtökohtaisesti suuri.

Kauppojen ruokahyllyjen hintoja vertaillaan nyt entistä tarkemmin, kun ruuan hinta kallistuu ennätysnopeasti. Pellervon taloustutkimus PTT arvioi, että ruokatuotteiden hinta nousee Suomessa tänä vuonna 11 prosenttia.

Ruuan hinnannousun taustalla sanotaan olevan Ukrainan sota, mutta hintataso lähti laukkaamaan ylöspäin jo ennen Venäjän hyökkäystä. Hallituksen kireät ilmasuositukset nostavat osaltaan ruuan hintaa.

Siilinjärvellä asuva suurperheen äiti **Piritta Väättäinen** on havainnut, että samalla rahalla saa yhä vähemmän ruokaa.

- Elintarvikkeiden hinnat ovat nousseet ja kyllähän se ottaa päähän. Ruokakauppojen mainospostit tulee luettua todella tarkkaan. Justiinsa kiersin kolme kauppa läpi tarjousten perässä, Väättäinen sanoo.

Piritta Väättäinen

Hankinnat mietittävä tarkkaan

Ruuan hinnan nousulla on suurin vaikutus pienituloisiin kotitalouksiin, joissa ruuan osuus kotitalouksien käytettävissä olevista tuloista on jo lähtökohtaisesti suuri. Väättäisillä on kahdeksan lasta, joista vielä neljä asuu kotona.

- Kasvat lapset tarvitsevat ruokaa. Ruokamenot vievät ison osan tuloista. Se näkyy kukkarossa, kun palkka ei nouse. Koko ajan joutuu miettimään hankin-

toja, että rahan saa riittämään, Väättäinen kertoo.

Hän on pannut merkille, että esimerkiksi vehnäjuuhojen, juustojen ja leikkeleiden hinnat ovat nousseet.

- Arki olisi helpompaa, jos elintarvikkeiden hinnat olisivat huokeampia. Se kuluttaa dieseliä, kun joutuu kiertelemään kauppoissa tarjousten perässä, Väättäinen toteaa.

Heini Kumpumäki

Lapsille terveellistä ruokaa

Iisalmelaisen **Heini Kumpumäen** perheessä on puolisoin lisäksi kaksi lasta. Myös Kumpumäki on huomannut ruokatuotteiden osalta hinnannousua.

- Kahvi tulee ensimmäisenä mieleen sekä hedelmät ja vihannokset. Kahvinjuontia voisi vähentää, eikä sitä enää ainakaan lavuaarin kaadeta. Ruokaa menee lapsiperheessä joka tapauksessa. Lapsille tarjotaan terveellistä ruokaa ja pihistetään sitten muualta, Kumpumäki kertoo.

Kauppaostosten hintojen kehitys huolestuttaa kiuruveteläistä **Anni Remes**ä, joka odottaa miehensä kanssa perheen esikoista.

- Vielä en ole kiinnittänyt huomiota hintoihin, mutta huolestuttaa, mitä se voi tulla olemaan.

Moni joutuu kaupassa miettimään, mitä jättää ostoskassasta pois.

Hinta nousee tänä vuonna 11 prosenttia.

"Kahvin, leivän ja kalan hinnat ovat nousseet huimasti."

Anni Remes

Lapsi on tulossa maailmaan syksyllä. Oma kasvima on tarkoitus perustaa. Siemenet ovat kalliita, joten saa nähdä, jääkö siinä juuresten kasvatuksessa plussalle, Remes pohtii.

Ostovoima heikkenee

PTT ennustaa, että ruuan hinta voi kiihtyä kevään aikana yleistä inflaatiota korkeammaksi. Inflaation kasvaessa palkansaajien reaaliansiot pienenevät heikentäen kuluttajien ostovoimaa. Tämän seurauksena kotitalouksissa siirrytään kuluttamaan edullisemman hintaluokan tuotteita.

Vieremällä asuva **Pirjo Leinonen** on miehensä kanssa eläk-

keellä. Pariskunta ostaisi halvempaa ruokaa, jos sitä olisi tarjolla.

- Kahvin ja leivän hinta on noussut, eikä ole kunnon tarjouksia. Pakko on kuitenkin käydä kaupassa. Hirveätähän tämä hintakehitys on. Pitää miettiä, ettei tule tehtyä heräteostoksia ja täytyy leipoa itse enemmän, Leinonen sanoo.

Iisalmessa eläkepäiviään viettävä **Terttu Kämäräinen** laskee myös tarkkaan, miten saa pienen eläkkeensä riittämään arjen pakollisiin menoihin.

- Hinta on noussut peruselintarvikkeissa. Olen pienituloisen eläkeläinen ja ostan aina edullisinta, mutta kotimaista. Kahvimerkkiä olen joutunut vaihtamaan edullisempaan. Kalatuotteista en pysty ostamaan lohda vaan keitän pakasteseitiä. Katson tarjouslehtiä ja elän pääosin

Pirjo Leinonen

Terttu Kämäräinen

vaatimattomasti puurolinjalla, Kämäräinen kertoo.

Tukea maanviljelijöille

Iisalmen Runnilla asuva **Mirjami Karhu** on huolissaan kaikista heikoimmassa asemassa olevista ihmisistä.

- Ruuan hinta on noussut pidemmän aikaa. Kahvin, leivän ja kalan hinnat ovat nousseet huimasti. Olen huolissani vähävaraisista ja heistä, joilla on suurperhe. Tarjouksia täytyy näin eläkeläisenä katsoa. Mieheni kanssa asun kahdestaan ja olen aina säästännyt, niin kyllä tässä jotenkin pärjätään, Karhu selvittää.

PTT:n mukaan Ukrainan sodan vaikutusten seurauksena maatalouden akuutti kustannuskriisi pitkittyy ja pahentaa maatalou-

den ahdinkoa ja heikentää sen kannattavuutta maailmanlaajuisesti.

Karhun mielestä valtiovoimien keskusliikkeiden pitäisi tukea kotimaista ruuantuotantoa.

- Jos kolmas huono kesä tulee maanviljelijöille, niin ruoka on kateissa. Siellä on talousahdinkoa niin, että oikein hirvittää. Maanviljelystä pitäisi tukea, että olisi kotimaista ruokaa ja omavaraisuutta. Kotimaisen

tuottajan ruoka on puhdasta, ja heille kuuluu parempi tuottajahinta, Karhu toteaa.

TEKSTI MIKA RINNE

KUVAT MIKA RINNE JA LEHTIKUVA

Mirjami Karhu

Annika Saarikka eivät suomalaisten murheet purista.

Ministeri Saarikko kehottaa tinkimään elintasosta

Hallitus ajaa suomalaiset kurjuuteen

Valtiovarainministeri Annika Saarikko kehottaa kohonneiden elinkustannuksien kanssa kamppailevia suomalaisia kirstämään vyötä.

PERUSSUOMALAISET ovat toistuvasti kysyneet, mihin toimiin hallitus on ryhtymässä auttaakseen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevia suomalaisia. Energian, polttoaineiden ja ruuan hinnat ovat nousseet rajusti ja ajaneet useita kotitalouksia ahtaalle.

Samaan aikaan, kun rahaa riittää jaettavaksi erilaisiin ilmastotoimiin ulkomaita myöten, oman maamme kilpailukyky unohtetaan.

- Herää kysymys, pitävätkö vihereät tässä panttivankina hallitusta ja samalla koko kansaa? perussuomalaisten kansanedustaja **Sanna Antikainen** ihmettelee.

Ilmastotoimet menevät kaiken edelle

Hallituksen vastaukset ovat olleet kautta linjan ympäröityjä. Monet muut Euroopan maat tarjoavat apua polttoaineiden ja energian hintojen kanssa kamppaileville kansalaisilleen, mutta Suomessa hallitus tarjoaa elintasosta tinkimistä ja sossun luukkaa. Pienipalkkaisille duunareille ja eläkeläisille ei ole helpotusta luvassa.

Polttoaineiden hinnat ovat ennätysmäisen korkeita, mutta liikunhimoisista ilmastotavoitteista ja polttoaineiden hintaa entisestään korottavasta jakeluvoimisteen nostosta pidetään edelleen

itsepintaisesti kiinni.

- Hallitus ajaa surutta suomalaiset kurjuuteen, kunhan hallituksen itse EU:n edellyttämiä selvästi korkeammiksi asettamat ympäristötavoitteet saavutetaan, Antikainen lataa.

Suomalaiset saavat pärjätä omillaan

Useat Euroopan maat antavat kansalaisilleen li-

sätukea energian ja polttoaineiden kovan hinnannousun johdosta. Muun muassa Ruotsi tukee kotitalouksia sekä sähköä että polttoaineiden osalta.

- Kehitysapuun ja ilmastotoimiin riittää rahaa, mutta samalla sanotaan, että valtion talous on kurala eikä suomalaisten auttamiseen ole varaa. Kaiken huipuksi valtiovarainministeri **Annika Saarikko** toteaa, että suomalaisten tulee varautua tinkimään elintasostaan, mutta ulkomaille rahaa syydetään entiseen tahtiin.

- Hallitus tekee kyllä kaikkensa muiden maiden auttamiseksi, mutta suomalaiset saavat pärjätä omillaan. Tasan eivät käy onnen lahjat maailman onnellisimmaksi väitetyssä maassa, Antikainen toteaa.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVA LEHTIKUVA

Kahdeksan rekan poltto-
ainekulut olivat
viime vuonna
noin 750 000
euroa.

- Ala on sellai-
nen, että meillä
on todella pie-
net katteet, kul-
jetusyrittäjä
kertoo.

"Yrittäjät ovat
todella kovilla."

- Se tuntuu järjettö-
mältä, jos ihmisillä ei
ole varaa kulkea töi-
hin, Mervi Flyktman
sanoo.

**Polttoaineiden raju hinnannousu
kauhistuttaa kuljetusyrittäjiä:**

"Kenelläkään ei ole kohtaa varaa ajaa autolla"

Onko hallituksen tarkoituksenmukaista ajaa ideologiaa, josta koko kansa kärsii? Hallituksen ilmastotoimet pitäisi miettiä ammattiliikenteen ja myös muun liikenteen osalta uudestaan, sanoo kuljetusyrittäjä Mervi Flyktman.

Puutavararekassa on täysi lasti mänty- ja kuusitukia. Rekkaa ajava **Mervi Flyktman** kuljettaa tukit Hankaalalla sijaitsevalle sahalle. Flyktman on lähtenyt liikkeelle noin aamuviiden aikaan, ja kotiinsa hän palaa iltakuuden paikkeilla.

Mervi on työskennellyt isänsä perustamassa **Mikko Flyktman Oy:n** puutavarankuljetusyrityksessä 15 vuotta, ja sitä ennen hän oli vieraalla töissä taloushallinnossa.

- Hoidan yrityksen taloushallintoa ja ajan puulastia. Pitkää työpäivää tulee tehtyä, Mervi mainitsee.

Keski-Suomessa Uraisilla kotipaikkaansa pitävä perheyrittys työllistää 15 henkilöä, joista noin puolet on perheen omaa porukkaa.

Kalustoa seisomassa

Flyktmannit ajavat puuta MetsäGroupin ja Versowoodin tuotantolaitoksille. Puutavarayhtiö-
telmiä on yhteensä kahdeksan.

**Uraisilla
kotipaikkaansa
pitävä
perheyrittys
työllistää
15 henkilöä.**

Polttoaineiden hinnat ovat nousseet pilviin, ja se tuntuu yrityksen taloudessa.

- Kahdeksan rekan polttoainekulut olivat viime vuonna noin 750 000 euroa

eli noin 60 000 euroa kuukaudessa, Mervi laskee.

Kuljetus- ja logistiikka-alan etujärjestön SKAL ry:n maaliskuussa tekemän kyselyn mukaan osa kuljetusyrittäjistä on laittanut kalustoa seisomaan kohonneiden polttoainekulujen takia. Valtaosa kyselyyn vastanneista kertoi polttoaineen hinnannousun uhkaavan yrityksen tulevaisuutta.

**"Tässä hommassa
pitää olla
kärsivällisyyttä,
sitkeyttä
ja stressin-
sietokykyä."**

- Ala on sellainen, että meillä on todella pienet katteet. Se on kilpajuoksuja rahan loppumisen kanssa, Mervi toteaa.

Osalla yrittäjistä on kuljetus-
pimuksissa polttoaine-klausu-
li, jonka mukaan taksaa korjataan
ylös- tai alaspäin.

- Meillä on onneksi sopimuksissa polttoaineklausuuli. Tosin tammikuussa se laahasi perässä niin, että ehdimme ottamaan

16 000 euroa takkiin. Metsäyhtiöt ovat reagoineet sen jälkeen, että nyt on tullut nopeammin polttoaineen hinnan mukainen taksa. Se on reilua yrittäjiä kohtaan, Mervi sanoo.

Kansan kustannuksella

Dieselin ja muiden polttoaineiden hintaa ovat nostaneet Ukrainassa käytävän sodan lisäksi hallituksen päätökset vähentää liikenteen päästöjä jakeluvoit-
teella.

Tämä tarkoittaa sitä, että osan

huoltoasemilla myytävien polttoaineiden energiasisällöstä täytyy tulla uusiutuvista energialähteistä. Ne ovat kalliimpia ja nostavat dieselin hintaa sekä yritysten kuluja.

- Onko hallituksen tarkoituksenmukaista ajaa ideologiaa, ja koko kansa kärsii? Hallituksen ilmastotoimet pitäisi miettiä ammattiliikenteen ja myös muun liikenteen osalta uudestaan.

- Se tuntuu järjettömältä, jos ihmisillä ei ole varaa kulkea töihin. Maaseudulla lapsia pitää kuljettaa harrastuksiin, kun ei ole raitiovaunua tai bussia käytettävissä, Mervi toteaa.

Hallituksen tavoitteena on lisätä sähköautojen määrää.

- Siihen on vielä pitkä matka, että puita aletaan ajamaan sähkötoimisilla veikeillä. Hallituksen ilmastotavoitteet tulevat koh-

ta täyteen, kun kenelläkään ei ole varaa ajaa autolla, Mervi pyörittelee päätään.

Yrittäjillä tiukkaa

Moni kuljetusyrittäjä on todella tiukilla, kun alan kannattavuus on polttoainehintojen rajun nousun takia jyrkässä laskussa.

- Yrittäjät ovat todella kovilla tänä päivänä. Ajatellaan, että yrittäjät on lypsylehmä, mutta ei tajuta, että se on vetohevonen, joka pitää kaiken pystyssä.

Tiukoista ajoista huolimatta Mervi haluaa jatkaa puutavarankuljetusten parissa. Hän arvelee, että puun kuljetus voi lisääntyä kotimaassa, kun tuonti on tyhryntynyt Venäjältä. Rekan ratin takana riittää tulevaisuudenuskoa.

- Tässä hommassa pitää olla kärsivällisyyttä, sitkeyttä ja

stressinsietokykyä. Tässä on omanlainen vapaus, että saa päättää tekemisistään tietyissä rajoissa.

Vaikka osa kuljetusyrittäjistä on lyönyt hankat naulaan, niin Mervin mielestä maanteiden kuljetus-
tarve säilyy vahvana Suomessa.

- Jaksaminen on monella yrittä-

jällä lopussa, mutta sitä vain yrittää, että saa pidettyä ihmiset töissä ja pyörät pyörimässä. Suomi ei tule toimimaan ilman kumipyöräliikennettä, nainen toteaa ja kaartaa sahalle odottamaan puulastin purkua.

TEKSTI JA KUVAT MIKA RINNE

KULJETUSKUSTANNUKSET NÄKYVÄT TUOTTEIDEN HINNOISSA

UKRAINAN sodan ja hallituksen kiihdyttämisen ilmastopolitiikan seurauksena entisestään kiihtynyt energian ja polttoaineen hintojen nousu on johtamassa monet yritykset ahdinkoon. Esimerkiksi kuljetusalalla on jouduttu miettimään uudelleen reittejä tai sitä, onko ylipäättään taloudellisesti järkevää ajaa enää ollenkaan. Kansalaiset joutuvat miettimään samaa työmatkojensa osalta.

Mualla Euroopassa, kuten Ruotsissa, hallitukset ovat antaneet rahallista tukea ja verohelpotuksia kansalaisille ja yrityksille. Esimerkiksi niin sanottu ammattidiesel on käytössä monissa maissa.

- Suomessa hallitus on vierastanut kansalaisille ja yrityksille annetta-

via verohuojennuksia, sillä valtion tulot vähenevät. Öljyn markkinahintaan ei voida suoraan vaikuttaa, mutta kun polttoaineen hinnasta iso osa on kansallista veroa, niin hintaan voidaan haluttaessa vaikuttaa, sanoo perussuomalaisen kansanedustaja **Jussi Wihonen**.

- Yrittäjät ovat isossa ahdingossa, kun ei tiedetä, miten tilanne etenee ja kuinka isoiksi kustannukset nousevat. Kuljetuskustannukset tulevat näkymään erilaisten tuotteiden ja elintarvikkeiden hinnoissa. Polttoaineista kerääntyvät verot ovat merkittävä tulonlähde valtiolle, mutta ajatusmaailma ei voi olla, että autoliikenteen nahoista voidaan repiä loputtomasti lisää.

**"Siihen
on vielä pitkä
matka, että puita
aletaan ajamaan
sähkötoimisilla
veikeillä."**

”Muiden maiden pitäisi ottaa esimerkkiä meistä”

Perussuomalaisten eduskuntaryhmän 2. varapuheenjohtaja Lulu Ranne pitää nykyisen hallituksen ilmastopolitiikkaa käsittämättömänä. Oikeasti vaikuttavien toimien sijaan hallitus keskittyy jahtamaan hiilidioksidia ja investoi valtavia rahasummia nopeasti vanhentuvaan sähköinfraan. Hallituksen ilmastotoimien hinta tulee olemaan massiivinen, ja se maksetaan suomalaisten veronmaksajien selkänahasta.

Kansanedustaja Lulu Ranne ei hyväksy suomalaisten syylistämistä eikä ymmärrä suomalaisten huonoa omatuntoa ympäristöasioissa. Suomalaisten tulisi päinvastoin olla yllpeitä siitä, miten täällä on pidetty huolta metsistä, vesistöistä ja koko ympäristöstä. Suomalaiset sydämestään haluavat pitää huolta ja varjella suomalaista luontoa.

- Kaikkihan me täällä haluamme, että päästöjä ja todellisia ympäristömyrkyjä vähennetään sillä tavalla, että voisimme kaikki jatkaa ihan tavallista elämää täällä ja selvittää päivittäisistä laskuista ja ruokakustannuksista. Kuukaan ei halua päästöjä kasvattaa, mutta niiden vähentämisen tulee tapahtua järjestelmällisesti ja hallitusti. Ei näin, että meille syödetään aina uusia velvoitteita, Ranne sanoo.

Nyt pitää hidastaa tahtia

Euroopan unionin 32 000 virkamiehen joukossa ei ymmärrettä sitä, millaista todellinen arki EU:n jäsenmaissa ruohonjuuritason tasolla on, eikä sitä, miten niin sanottu vihreä siirtymä vaikuttaa esimerkiksi perheisiin, yrityksiin ja tavallisten ihmisten elämään – eikä vain pienituloisten.

Hintalapusta ei välitetä sen enempää kuin siitäkään, pystytäänkö niillä toimilla oikeasti hillitsemään päästöjä. Ja Suomessa perinteisesti tehdään enemmän ja nopeammin kuin vaaditaan, eli köyhydystään suomalaisia nopealla vauhdilla.

- Jo ennen koronavirusta ja Ukrainan karmeaa sotaa meillä oli tilanne sellainen, että julkinen ta-

lous oli paisumassa paisumistaan lisäten valtavasti julkisen sektorin velkaa. Työn verotuksen ja sivukulujen muodostama kasvava verokiila on pitänyt kasvun olemattomana, jonka seurauksena myös yksityinen sektori on veloissa korviaan myöten.

- Näiden kriisien ja vihreän siirtymän takia joudutaan nyt kiristämään ihmisten arkea vielä lisää. Nyt pitäisi mennä kaikissa EU:n vaatimissa säädöksissä ihan minimillä, eli hidastetaan sitä vauhtia ja keskitytään siihen, että tavalliset suomalaiset pärjäävät arjessa, Ranne kertoo.

Suomalaisista huolehtiminen ei ole itsekkyyttä

Tavallisista suomalaisista huolehtimiseen olisi myös varaa, sillä ensi vuoden valtionbudjetti tulee olemaan noin 80 miljardia euroa, kun siihen leivotaan sisään myös sote.

Kaikki voimavarat tulisi nyt kohdistaa suomalaisista huolehtimiseen.

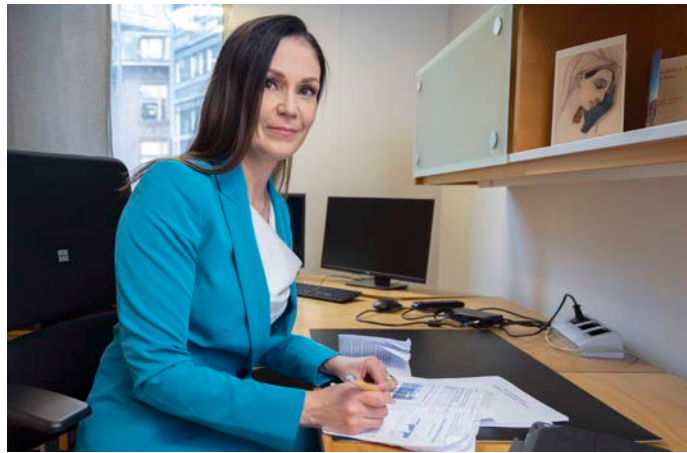
- Se ei ole itsekkyyttä, vaan se on oikeudenmukaista. Meidän

”Meillä täällä Suomessa on ympäristöasiat todella hyvällä mallilla.”

ydintehtävämme on huolehtia Suomesta ja kansalaisten turvallisuudesta ja hyvinvoinnista. Sujuvasta ja kohtuuhintaisesta arjesta. On hyvä, että päästöjä vähennetään, mutta niitä ei pidä vähentää sel-

känahastamme repimällä.

- Olin itse yli 20 vuotta ympäristöhallinnossa, ja siellä näin, kuinka Suomi huolehtii päästöjen hillitsemisestä. Pääsääntöisesti voisi sanoa, että muut maat voisivat ottaa mallia Suomesta eikä aina tarvitsisi kiristää, Ranne toteaa.

- Tavallisista suomalaisista huolehtimiseen olisi myös varaa, Lulu Ranne sanoo.

Suuren mittaluokan ongelmat unohdettu hiilidioksidijahdissa

Kun mietitään koko maapallon luonnonvaroja ja niiden riittävyyttä, puhutaan harvoin siitä, että myös väestönkasvua pitäisi hillitellä. Tämä koskee nimenomaan niitä isoja maita, joissa väestö on kasvamassa useilla miljardeilla lähivuosikymmeninä. Joka puolella maailmaa, myös Suomessa, tulisi keskittyä siihen, että meillä on viljelyskelpoista maata ja puhdasta vettä jatkosakin.

- Ei niin, että ollaan väkisin tässä hiilidioksidijahdissa ja Suomi vieläpä ”ilmastojohtajana”, vaatimassa suomalaisilta kireämpiä päästörajoja, veroja ja maksuja kuin saastuttajamailta. Sen sijaan pitäisi keskittyä siihen, että saadaan kaikki viljelykelpoinen maa hyödynnettyä kestävästi ja pidettyä vesistöt puhtaina.

- Tämä koskee kaikkia maailman maita samalla lailla. Esimerkiksi Kiinassa on aivan järkyttävää maaperä- ja vesistömyrkyä. Nämä todella suuren mittaluokan ongelmat ovat jääneet sivuun, kun on lähdetty hiilidioksidia jahtaamaan, Ranne pohtii.

Ensin pitää pelastaa itsensä

Lentokoneessa neuvotaan onnettomuuden sattuessa laittamaan happinaamari ensin itselle ja sitten vasta muille. Ranne pitää tätä hyvänä ohjenuorana myös il-

masto- ja ympäristöasioista puhuttaessa.

Suomen on ensin pidettävä huolta omista kansalaisistaan, koulutuksestaan ja innovaatiopolitiikastaan. Jos meillä on osaavia ja hyvinvoivia ihmisiä ja rahaa investoida koulutukseen ja tutkimukseen, pystymme tuottamaan ja viemään teknologiaa, jolla ratkaistaan maailmanlaajuisia ympäristöongelmia.

- Ei niin, että ensin köyhydetytään Suomi veroja nostamalla ja velkaantumalla niin, ettei rahaa enää riitä tärkeisiin asioihin eikä myöskään toisten auttamiseen. Sen sijaan, että syydämme rahaa erilaisiin turhanpäiväisiin EU-hankkeisiin, lisäbyrokratiaan, tempputyöllistämiseen ja höpöjuttuihin, pitäisi kaikin keinoin keskittyä siihen, että kansalaiset pärjäävät omilla tuloillaan eikä tukien tarvetta kasvateta, Ranne sanoo.

Ilmastoinvestoinnit tehdään velaksi ja maksetaan kansalaisilla

Isossa kuvassa Ranne pitää aivan käsittämättömänä sitä, että ei keskitytä toimiin maissa, joissa saataisiin aikaiseksi kustannustehokkaasti suurin vaikutus, vaan jahdetaan hiilidioksidia kylmässä, pikkuisessa Suomessa ja korvataan fossiiliset polttoaineet niin kalliilla uudella infralla, että kukaan ei vielä edes myönnä, miten valtava sen hinta tulee olemaan. Ja ne rahat ovat poissa jostain muualta.

- Kun aikanaan Suomeen raken-

nettiin rautatiet ja iso hyvä tiestö, ne toivat lisäarvoa kansantalouteen, kun metsistä ja teollisuuslaitoksista saatiin tavaraa liikumaan ja vientiä vetämään.

Mutta nyt halutaan rakentaa sähköinfra, tunnin junia ja sellaisia uusia investointeja, jotka eivät tuo mitään lisäarvoa tähän yhteiskuntaan, vaan ne tehdään velaksi ja maksetaan kansalaisilla.

- Meillä täällä Suomessa on ympäristöasiat todella hyvällä mallilla, mistä meillä pitäisi olla hyvä mieli ja hyvä omatunto, Ranne huomauttaa.

Vihreä kasvu ei tuo verotuloja

Jos rahat laitetaan kalliiseen sähköinfraan ja siihen, että esimerkiksi kuntien hankinnoissa pitää olla hiilidioksidipäästöt minimissään, ei yhteiskunnassa tietenkään riitä enää rahaa esimerkiksi palkkakuopassa olevien ammattiryhmien, kuten hoitajien ja lastentarhanopettajien, palkkojen nostamiseen.

- Mistään ei ole tulossa yhtäkkiä jotain valtavaa vihreää kasvua ja uusia verotuloja, vaan kaikki tehdään velaksi ja kansalaisten maksettavaksi. Jos seuraava hallitus jatkaa samaan malliin, kuten esimerkiksi kokoomus on koko ajan myös ajanut näitä järkyttäviä ilmastotavoitteita, niin aikamoinen köyhälistönperä tästä Suomesta tulee, Ranne ennustaa.

Vain yksi puolue ajaa suomalaisten etua

Ranne ei usko hallituksen pystyvän tekemään sellaisia toimenpiteitä verojen tai ilmastotavoitteiden osalta, jolla vauhtia hiljennettäisiin. Hyvä esimerkki on hallituksen 75 miljoonan euron tukipaketti kuljetusalalle, kun tarve olisi kymmenkertainen. Niin kauan kuin turhiin hankkeisiin ja menoeriin ei puututa, ei tuen tarvetta saada vähennettyä, verotusta alennettua eikä kilpailukykyä parannettua.

Lulu Ranne viihtyy mökkipäivänsä Hämeenlinnassa.

- Muutkin puolueet ovat ruvenneet puhumaan tärkeysjärjestyksestä, ja se on populismia pahimmillaan. Siellä on tärkeysjärjestyksessä aina ykkösenä oma napa, hillotolpat ja ulkomaat. Vaaleihin on vuosi aikaa, ja tässä ajassa pitäisi suomalaistenkin silmien aueta ja heidän nähdä, kuka täällä on koko ajan ajanut suomalaisten etua. Eipä tässä ole kuin yksi puolue vain, sanoo Ranne.

Raskaita aikoja luvassa

Sellaista vihreää kasvua ei ole tiedossa, jolla kaikki nämä paisuvat menot voitaisiin kustantaa. Ranne toivoisi päättäjiltä malttia siksikin, että 10–20 vuoden aikajänteellä on tulossa uusia ratkaisuja liittyen esimerkiksi vetyteknologiaan ja pienydinvoimaloihin. Sen sijaan yritykset ja kansalaiset pakotetaan nyt laittamaan rahat sellaiseen teknologiaan, joka on kallista ja vanhenee nopeasti.

- Valitettavasti Sanna Marinin hallitus ei suostu painamaan jarrua edes tällaisessa tilanteessa. Aika karuja ja raskaita aikoja on tiedossa kaikille, ihan tavallisille keskituloisillekin suomalaisille. Pitäkää vain kiinni niistä vanhoista autoistanne, ajakaa kimppekyydillä, olkaa kekseliäitä arjessa, auttakaa toisiaan ja yrittäkää selvittää, sillä mikään karmeus ei voi kestää loputtomasti.

- Me teemme täällä eduskunnassa parhaamme, että hallitus lopettaisi Suomen kyykyttämisen, mutta se ei valitettavasti perussuomalaisia kuuntele vaan jatkaa holtitonta politiikkaansa. Kyllä tästäkin lopulta selvittää, mutta vaikeimman kautta menään, Ranne toteaa.

TEKSTI MIKA MÄNNISTÖ
KUVAT MATTI MATIKAINEN
JA LEHTIKUVA

”Meidän ydin-tehtävämme on huolehtia Suomesta.”

Korona-ajan kohtelu harmittaa ravintola- ja hotellialan yrittäjää

"Eikö hallitus olisi pystynyt parempaan?"

Majoitus- ja ravintolapalveluita Jyväskylässä tarjoava yrittäjä Katriina Pilppula kaipaa päättäjiltä lisää alan arvostusta. Pilppula kokee, että hallitus kohteli toimialaa kohtuuttomalla tavalla koronakriisissä.

En tiedä mitään muuta toimialaa, jota on näin huonosti kohdeltu. Poliitikot sanoivat, että kuppilat kiinni. Emme me ole kapakka-ala. Se puhutyylit tuntui loukkaavalta, Katriina Pilppula huomauttaa.

Pilppula omistaa puolisonsa Ari Pärnäsän kanssa Yöpuu Yhtiö Oy:n, jonka yritysryppäseen kuuluu kaksi hotellia ja kolme ravintolaa. Henkilökuntaa on lähes sata.

Hallituksen poukkoilu koronarajoituksissa ei saa yrittäjältä kiitosta.

- Tämä oli vakavin kriisi ikimä, joka kohteli meidän alaamme rankalla kädellä. Hallituksen päätöksenteko oli hidasta, ja toisaalta viime tipassa ilmoitettiin, mitä seuraavaksi tapahtuu. Me olemme vastuussa henkilökunnastamme, ja laki vaatii tekemään esimerkiksi työvuorolistat. Se oli vaikeaa, kun ohjeita muutettiin koko ajan. Eikö hallitus olisi pystynyt parempaan? Pilppula kysyy.

Hän toivoo jatkossa päättäjiltä matkailu- ja ravintola-alan parempaa kohtelua.

- Tämä oli vakavin kriisi ikimä, yrittäjä Katriina Pilppula sanoo korona-ajasta.

Henkilökunta on ollut ymmärtäväinen, vaikka kaikilla on huoli omasta toimeentulosta.

Tulevasta kesästä odotetaan vilkasta, jos ei tule uutta kriisiä.

"Kaipaamme selkeyttä hallituksen päätöksentekoon ja päättäjiltä arvostusta toimialaamme kohtaan."

- Kaipaamme selkeyttä hallituksen päätöksentekoon ja päättäjiltä arvostusta meidän toimialaamme kohtaan. Veroja ei saisi nostaa liikaa, koska se vähentää ostovoimaa ja palvelujen käyttämistä.

Kaikki lomautettiin

Vuoden 2017 valtakunnalliseksi Yrittäjänaisiksi valittu Katriina Pilppula kuvailee kahta ensimmäistä koronavuotta epätodellisen oloisiksi.

- Ensimmäisellä oli ennätysmyynti ja kaikki tilauskirjat täynnä. Kun peruutukset alkoivat, myynti oli kahden päivän kuluttua nolla. Ajattelin aluksi, että epidemia kestää hetken, mutta nyt eletään jo kolmatta koronavuotta.

Hän ei olisi uskonut ennen korona-aikaa, että joutuu lomauttamaan henkilökuntaansa.

- En ole ikinä ennen lomauttanut, ja sitten alkoi tulla poikkeuslainsäädäntöä. Välillä kaikki työntekijät olivat lomautettuina, kun oli totaalisulku. Yt-neuvottelujen läpikäynti oli minulle raskainta, mutta sama oli kaikilla muillakin yrittäjillä, Pilppula kertoo.

Kesästä odotetaan vilkasta

Kotimaanmatkailun lisääntyminen ensimmäisenä ja toise-

na koronakesänä kannatteli yrityksiä pahimman yli.

- Kaksi edellistä koronakesää olivat meille todella hyviä, muuten olisi tullut kassaan syvä kuilu. Ihmiset ovat halunneet käyttää kotimaan palveluja. He arvostavat ja ovat tukeneet meitä, kun ostivat kehittämämme herkkupusseja ja lahjakortteja. Se on ollut tärkeää oman mielialan ja jaksamisen kannalta kriisin keskellä, Pilppula myöntää.

Hänen mukaansa henkilökunta on ollut ymmärtäväinen, vaikka jokaisella on huoli omasta toimeentulosta.

- Välillä työ on ollut todella hulin kovan lyhyiden aukioloaikojen aikana, mutta he ovat hoitaneet työnsä ammattitaidolla.

Pilppulan mukaan alalla odotetaan tulevasta kesästä vilkasta, jos ei tule uutta kriisiä.

- Tapahtumat pyörivät kunnolla ja meillä on hyvä henkilökunta tekemässä työtä, mikä on kaiken a ja o. Vielä ei tiedetä, millaiseksi suomalaisen matkailukäyttäytymisen muodostuu, mutta minulla on tulevaisuudenuskos koropandemiasta huolimatta.

TEKSTI JA KUVAT MIKA RINNE

Korona-ajan vaikutusten korjaaminen kestää pitkään

Uusi kriisi tuo alalle lisää synkkiä pilviä

Matkailu- ja ravintola-alan etujärjestö MaRan toimitusjohtaja Timo Lapin mukaan koronapandemian seuraamukset ovat alan yrityksille pitkät.

Koronasta aiheutuneiden tappioiden korjaaminen kestää viidestä kymmeneen vuoteen, Timo Lappi arvioi.

Ravintoloissa oli kahden koronavuoden ajan rajoituksia ja matkailuun liittyviä ankaria matkustusrajoituksia. Aluehallintovirastojen päätökset kohdistuivat muun muassa festivaaleihin, kongresseihin, messuihin, kylpylöihin ja huvipuistoihin.

- Se aiheutti sen, että yritysten taloustilan-

ne on heikko ja ne ovat velkaisia. On hyvä, että rajoituksia ei ole enää voimassa, ja onneksi asiakkaat ovat lähteneet liikkeelle, Lappi toteaa.

Sota nakertaa lisää

Uusi MaRan jäsenkuntaa koskeva kriisi alkoi heti, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan.

Lapin mukaan sota aiheuttaa yrityksille uusia, pitkäaikaisia ja laajoja ongelmia.

- Venäläisiä asiakkaita ei ole varmasti pitkään ai-

kaan tulossa. He olivat ennen sotaa ja koronapandemiaa meidän suurin ulkomainen asiakasryhmämme. Venäjän ylilentokielto vaikuttaa erittäin kielteisesti Finlannin Aasian-strategiaan ja sitä kautta meillä on aasialaisia asiakkaita tulevaisuudessa paljon vähemmän, Lappi arvioi.

Venäjäan kohdistuvat pakotteet ja Venäjän vastapakotteet aiheuttavat sen, että raaka-aineiden hinnat ovat nousseet rajusti.

- Ravintoloiden tukkuhintojen nousu on tänä vuonna yli kymmenen prosenttia. Kuljetuskustannukset ja lämmityskulut ovat myös kasvaneet. Tässä on toinen kriisi alkamassa saman tien, Lappi katsoo.

Todelliset luvut piilossa

Lapin mukaan MaRa on koko koronakriisin ajan pyytänyt so-

siaali- ja terveysministeriöltä (STM) sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksesta (THL) lukuja, että kuinka paljon tartuntoja ravintoloissa oli ennen kuin omikron-variantti tuli viime vuoden lopussa.

- Niitä lukuja emme ole saaneet. Olemme tehneet virallisia

tietopyyntöjä. Hallitus on kertonut, että tässä on viralliset luvut ja sitten on koko joukko tartuntoja, jotka jäävät piiloon, Lappi ihmettelee.

MaRa on tehnyt lukuisia kan- teluita oikeuskanslerille ja eduskunnan oikeusasiamiehelle. Myös aluehallintoviraston pää-

töksistä on tehty kymmeniä valituksia hallinto-oikeuteen.

- Valtiovalta on rajoittanut matkailu-, ravintola- ja tapahtumalan elinkeinonharjoittajien liiketoimintaa erittäin ankarasti kahden vuoden ajan, ja työntekijöiltä on viety oikeus työhön. Yrittäjien oikeusturva on tässä

todella heikko, Lappi huomauttaa.

Lapin mukaan ala olisi voinut hyväksyä rajoitukset paremmin, jos Suomessa olisi ollut oikeudenmukaiset kustannustuet ja vahinkojen korvaamiset, mutta ne ovat olleet selvästi pienemmät kuin muissa Pohjoismaissa.

Miljardi jäi saamatta

Matkailu- ja ravintola-alan etujärjestö MaRan laskemien mukaan valtio menetti yli miljardi euroa verotuloja sen takia, että rajoituksia kohdistettiin ravintola- ja matkailu- alalle.

Lapin mukaan esimerkiksi kylpylöissä tartuntojen määrä oli korkeintaan kahden käden sormilla laskettavissa koko pandemian aikana, mutta juuri ennen viime joulun parasta sesonkia kylpylöitä laitettiin kiinni.

- Toki rajoituksia tarvittiin jos- sain vaiheessa, mutta niitä pidettiin paljon myös varmuuden vuoksi. Tartuntojen vähäinen määrä osoittaa, että kylpylöiden

hygieniatoimet olivat tehokkaita eikä kylpylöitä olisi saanut tartuntatautilain mukaan sulkea, Lappi kertoo.

Eduskuntavaalit järjestetään ensi vuonna, ja MaRalla on selkeät vaalitoiveet.

- Tärkein tavoitteemme on, että alkoholin anniskelun arvonnäkö- veroa alennettaisiin 14 prosenttiin eli samalle tasolle kuin ravintolaruoka. Se tukisi kasvua, ja osa veroalasta tulisi takaisin työllisyyden kasvaessa, Lappi sanoo.

Alalla on suuri huoli hallituksen toimista liikenteen päästöihin, sillä suuri osa niistä kohdistuu henkilöautoihin.

- Pohjois-Suomeen tulevasta matkailijoista 90 prosenttia tulee sinne omilla autoilla, eikä julkisen liikenne ole todellinen vaihtoehto esimerkiksi mökeissä majoittuville asiakkaille. Jos henkilöautolla liikkuminen kallistuu, niin se heikentää edelleen meidän hintakilpailukykyämme suomalaisten asiakkaiden kohdalla, jotka miettivät, matkustavatko kotimaassa vai lähtevätkö ulkomaille, Lappi muistuttaa.

TEKSTI MIKA RINNE
KUVA LEHTIKUVA

Ukrainalaisnaiset pakenivat Laitilaan

Miehet jäivät rintamalle

Liudmyla Masafranova pakeni Keski-Ukrainassa sijaitsevasta Kremenchukista 14-vuotiaan Maksym-poikansa kanssa Suomeen. Kotirintamalle jäivät aviomies Stanislav sekä 19-vuotias esikoinen Oleh.

Mieheni ja poikani ovat elossa. Tilanne voi kuitenkin muuttua hetkessä. Rukoilen paljon aamuin ja illoin. Jumala siunatkoon maatamme! **Liudmyla Masafranova** huokaa. Masafranovan muisttikuvat Venäjän hyökkäyssodan ensimmäisistä päivistä ovat katkonaisia. - Ajantaju katosi kaaoksessa. Kuulin ilmahälytyksiä ja huutoa. Ihmiset olivat paniikissa. Aluksi pelkäsin ja tunsin oloni voimattomaksi, mutta sitten tuli viha sotaa ja Venäjää kohtaan, hän sanoo.

Venäjän joukot lähestyivät

Masafranovan kotikaupunki ei ollut Venäjän suoran hyökkäyksen kohteena, mutta hälytys sireenit soivat usein, koska sota eteni lähistöllä. - Viikko sitten Venäjä iski kaupungissa sijaitsevaan öljynjalostamoon, ja se on yhä tullessa.

Venäjän hyökättyä Masafranova jätti työnsä ja alkoi työskennellä maanpuolustustehtävissä. Hän oli rauhan aikana liittynyt paikallisiin turvallisuusjoukkoihin. - Huolehdin sotilaiden ruokahuollosta ja valmistin ruokaa kotinsa menettäneille ja loukkaantuneille siviileille. Ehdin työskennellä noin kaksi viikkoa, kunnes maaliskuun 12. päivänä tilanne kävi niin uhkaavaksi, että aloitin evakkomatkan valmistelut.

Hyökkäyssota aikaisti Suomeen lähtöä

Masafranovan määränpää oli selvä. Hän yrittäisi päästä Suomeen Laitilaan, jossa hänen ja hänen miehensä oli määrä työskennellä tulevana kesänä. Laitila on hänelle tuttu paikka, sillä Ma-

safranova ja hänen miehensä ovat tehneet siellä kausityötä jo seitsemänä kesänä. - Pakomatka alkoi bussilla Puolan ja Ukrainan väliselle raja-asemalle Shegyniin, josta jatkoimme junalla Varsovaan. Sieltä matka jatkui suomalaisella bussilla. Matkamme kesti kolme päivää. Olen niin kiitollinen vapaaehtoisille ja auttajillemme sekä mukana olleelle lääkärille.

"Vihaan Putinia ja julmia sotilaita"

Masafranova ja hänen poikansa tuntevat olonsa turvalliseksi Laitilassa. Ihmisten auttamishalu on ollut hänen mukaansa mieltä lämmittävää. **Maksym**-poika aloitti koulun huhtikuun alussa. Kotimaa pysyy kuitenkin tauotta Masafranovan mielessä. - Vihaan **Putinia** ja julmia sotilaita, jotka teurastavat lapsia ja vanhuksia sekä raiskaavat naisia. He eivät ole ihmisiä. Kuinka he voivat hyökätä viattomien ihmisten kimppuun. He eivät ole miehiä tai sotilaita. En anna ikinä anteeksi, enkä unohda.

Tilanne muuttui uhkaavaksi

Maryana Maliuk pakeni 14-vuotiaan tyttärensä **Tetian** kanssa Keski-Ukrainasta Kirovogradista. - Sodan ensimmäisenä päivänä liityin turvallisuusjoukkoihin ja olin palveluksessa vuorotellen sekä päivin että öin. Joukoissa autoimme toisia miehitettyjä kaupunkeja. Lähetimme niihin ruokaa ja vettä. Maliuk sanoo, että tilanne muuttui maaliskuun toisella viikolla uhkaavaksi.

Laitilassa on hyvä ja turvallista elää.

"Olen niin kiitollinen saamastani avusta."

Lapset aloittivat jo koulun.

"Oli sydäntäsärkevää jättää sinne aviomies ja koti."

Liudmyla Masafranova ja Maryana Maliuk työn touhussa.

- Armeijan helikopterit pyörivät asuntomme päällä, ja kuulin räjähdysä. Myöhemmin saimme tietää, että ohjukset olivat osuneet parinkymmenen kilometrin päähän kodistamme.

Pakomatka täynnä hirmutekoja

Maliuk kertoo, että minään päivänä ei voinut tietää, mitä tapahtuu, kun astuu ulos talosta. - Hälytys sireenin soidessa juoksimme maanlaiseen suojaan. Siellä oli kylmä ja kosteaa. Se oli pelottavaa.

Pakomatka alkoi sireenien soidesta. - Oli sydäntäsärkevää jättää sinne aviomies ja koti. Aikaa pakkaamiseen ei juuri ollut. Hänen on tuskallista muistella 16 tuntia kestänyttä bussimatkaansa kotikaupungistaan Puolan rajalle, Shegynin raja-asemalle. Sen aikana Maliuk näki hirvittäviä asioita. Hän kertoo raunioituista sairaaloista, lastentarhoista, kirkoista ja ruokakaupoista. Maliuk antaa ymmärtää, että uhreja näkyi paljon matkan varrella. - Rajalla odotimme kolme tuntia, jonka jälkeen puolalaiset va-

Liudmyla on työskennellyt aikaisemminkin Suomessa.

paaehtoistyöntekijät ottivat meidät vastaan. Saimme kuumaa juotavaa ja maistuvaa ruokaa. He antoivat myös minulle ja tyttäreleni lämpimät takit.

Kiitos Suomi

Puolan rajalta matka jatkui junalla Varsovaan, josta suomalainen bussi kuljetti heidät Helsinkiin. - Matkalla saimme hyvää ruokaa ja apua. Mukana oli myös lääkäri. Olen niin kiitollinen saamastani avusta. Matka ei maksanut minulle mitään.

Laitila on myös Maliukille ennalta tuttu, sillä hän on miehensä kanssa käynyt marjatilalla kausityössä 11 vuotta. - Olen suunnattoman kiitollinen laitolalaisille saamastani avusta. Tyttäreni sananmukaisesti rakastaa Laitilassa oloa. Hän aloitti koulun huhtikuun alussa, hän sanoo ja lisää: - Ukrainalaiset eivät koskaan halunneet sotaa. Kansamme haluaa selviytyä. Unelmoin, että sota loppuu.

TEKSTI HELI-MARIA WIIK
KUVAT MATTI MATIKAINEN

Ukrainalaisille työtä tarjoava Rantamarjat Oy:n Taru Kajantola on tyytyväinen, että hänen suojattinsa pääsivät turvaan.

Maryana pakeni sotaa tyttärensä Tetian kanssa.

Ukrainalaiset ovat tuttuja kausityöntekijöitä Laitilassa.

Resurssit on kohdistettava ukrainalaisten auttamiseen

Perussuomalaiset vaativat, että Suomi kohdentaa nyt apunsa ukrainalaisten pakolaisten auttamiseen ja nolaa pakolaiskiintiön, jonka kautta tulee henkilöitä lähinnä Afrikasta ja Lähi-idästä. Lisäksi perussuomalaiset vaativat, että kaikki elintaso-siirtolaisuuden kanavat tukitaan, jotta resurssit riittävät ukrainalaisten auttamiseen.

Suomeen saapuu nyt ukrainalaisia pakolaisia – lapsia, joiden toinen käsi puristaa äidin kättä ja toinen käsi nallea. He ovat joutuneet jättämään kotinsa Venäjän hyökkäyksen ja pommitusten alta.

- Heitä meidän tulee auttaa sillä välin, kun isät, pojat ja osa naisistakin taistelevat maansa ja koko Euroopan puolesta, perussuomalaisten kansanedustaja **Mari Rantanen** painottaa.

Rantanen tiedusteli kyselytunnilla sisäministeri **Krista Mikkoselta** (vihr.), aikooko hallitus nollata kiintiöpakolaisuuden ja tukkia elintasosiirtolaisuuden kanavat. Sisäministeri torjui tällaiset esitykset toteamalla, että ”maailmassa on muitakin kriisejä” ja että ihmiset näissä maissa kaipaavat turvaa ja apua. Mikko-nen huomautti, että kiintiön laskemisen sijaan hallitus on juuri nostonut pakolaiskiintiötä.

- Hallitus ei ole siis tässäkin tilanteessa tinkimässä tuumaakaan tavoitteestaan tehdä jopa laittomasta siirtolaisuudesta laillista niin, että koko turvapaikkajärjestelmän tarkoitus romuttuu, Rantanen hämmästeli.

Kielteistä päätöstä seuraa valituskerie

Rantanen viittaa hallituksen viimeisimpään esitykseen, jossa jopa laittomasti täällä oleville tai karkotuspäätöksen saaneille myönnettäisiin opiskelupaikan perusteella oleskelulupa.

Lisäksi Rantanen huomauttaa, että Suomessa on valtavasti ker-

rasta toiseen kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneita henkilöitä, jotka kuitenkin jatkavat elämäänsä Suomessa yhteiskunnan tukien varassa.

”Hallitus ei ole siis tässäkin tilanteessa tinkimässä tuumaakaan tavoitteestaan.”

- Vastikään luimme mediasta, kuinka somalimies on hakenut jo kuusi kertaa turvapaikkaa Suomesta sitä saamatta – ja on ollut silti Suomessa vuodesta 2015. Samaisessa artikkelissa kerrottiin, kuinka

afganistanilaisen turvapaikanhakijan oleskelulupa oli mennyt umpeen hänen lomaillaan kotimaassaan.

Ei oleskelulupia laittomasti maassa oleville

Rantanen jätti hallintovaliokunnassa – yhdessä puheenjohtaja **Riikka Purran** ja kansanedustaja **Jussi Halla-aho** kanssa – vastalauseen hallituksen esitykseen, jolla helpotetaan merkittävästi kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa muun muassa opiskelun tai työharjoittelun kautta. Perussuomalaiset esittivät, että koko lakiehdotus hylätään.

Esityksen mukaan EU:n ulkopuolelta tuleville maahanmuuttajille myönnetään ensimmäinen oleskelulupa opiskelun perusteella suoraan koko tutkinnon tai opintojen suorittamisen keston ajalle. Lisäksi opiskelijan tulee esittää jatkossa selvitys toimeentulosta vain yhdeltä vuodelta, vaikka lupa myönnetään pidemmäksi ajaksi.

Jopa turvapaikkaa hakenut, kielteisen päätöksen ja karkotuspäätöksen saanut voi hakea oleskelulupaa.

Naiset ja lapset pakenevat henkensä edestä.

Ukrainasta on tulossa oikeita pakolaisia elintasosiirtolaisien sijaan.

Isät ja pojat jäivät taistelemaan.

Vetovoimatekijä sosiaaliperusteiselle maahanmuutolle

Perussuomalaisten mukaan esitys luo huomattavan vetovoimatekijän Suomelle sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävämmälle sosiaaliperusteiselle maahanmuutolle. Esitety-

jen lakimuutosten onkin arvioitu lisäävän ulkomaalaisten opiskelijoiden määrää tuhansilla jo lähivuosina.

- Esityksessä on jälleen kerran arvioitu täysin puutteellisesti taloudelliset vaikutukset. Hallitus ei ole ottanut asiakseen selvittää niitä. Kukaan ei täällä elä 560 eurolla kuukaudessa. Mutta maahanmuuttoa on saatava, vaatii hallitus, Purra ihmettelee.

Kuntaliiton arvion mukaan esitetyt muutokset kasvattavat menoja ainakin toimeentulotukimenojen muodossa.

- Esitys aiheuttaa merkittävän kasvun sosiaalimenoihin jo siitäkin syystä, että Suomessa jopa korkeakoulututkinnon suorittaneiden työllistymisessä on merkittäviä ongelmia, Rantanen huomauttaa.

Liian alhainen toimeentulovaatimus

Ulkomaalaiselle opiskelijalle myönnetyn jatkuvan oleskeluluvan perusteella myös heidän perheenjäsenilleen myönnettä-

siin jatkuva oleskelulupa. Heillekin syntyisi mahdollisuus saada työmarkkinatukea.

- Ulkomaalaisten opiskelijoiden ja heidän perheenjäsentensä elämisestä aiheutuvat kulut lankeavat veronmaksajan maksettavaksi. Opiskelijoilta vain kerran edellytetty kuukausittainen toimeentulovaatimus on naurettavan matala. Muuta valvontaa ei käytännössä ole, Rantanen sanoo.

Esityksessä vakava yhdenvertaisuusongelma

Kelan asiantuntijalausunnosta ilmenee, että ulkomaalaisen opiskelijan joutuessa taloudellisen tuen tarpeeseen hänelle voi syntyä perustoimeentulotukioikeus erilaisin ja muihin opiskelijoihin nähden matalammin kriteerein

ja ilman velvollisuutta turvautua ensisijaisesti opintolainaan. - Tilanne asettaa suomalaiset opiskelijat eriarvoiseen asemaan. Suomi siis antaa pa-

”Hallitus pyrkii kaikin keinoin rapauttamaan turvapaikkajärjestelmän uskottavuuden.”

Mari Rantanen

remmat opintososiaaliset edut EU- ja Eta-maiden ulkopuolelta tuleville, sillä suomalaisten opiskelijoiden tulee turvautua ensisijaisesti opintolainaan, kun ulkomaalaisille taas tulee suoraan oikeus toimeentulotukeen, Purra sanoo.

Rapauttaa turvapaikkajärjestelmän uskottavuuden

Esityksen mukaan jopa turvapaikkaa ha-

KEHITYSAPURAOHOJA UKRAINALAISTEN AUTTAMISEEN

PERUSSUOMALAISTEN mielestä kehitysapuvaroja pitää ohjata uudelleen niin Ukrainaan humanitäärisen apuun kuin Suomeen tulleiden tilapäistä suojelua tarvitsevien palveluiden turvaamiseenkin.

- Kehysriihessä hallitus teki minimaalisen leikkauksen kehitysapuvaroihin, mikä on oikea suunta. Tämän lisäksi nykyisiä kehitysapuvaroja pitäisi suunnata uudelleen suoraan ukrainalaisten auttamiseksi, ehdottaa kansanedustaja **Jari Koskela**.

Koskela muistuttaa, että tilapäistä suojelua tarvitsevat ovat oikeutettuja Suomessa erilaisiin palveluihin.

- Perusopetusta on tarjottava kaikille sitä tarvitseville, ja tämän lisäksi kuntien pitää tarjota varhaiskasvatusta niille lapsille, joiden vanhemmat käyvät töissä tai opiskelevat. On järkevää tarjota varhaiskasvatusta myös ukrainalaisille lapsille, koska moni ukrainalaisista haluaa päästä töihin.

- On selvää, että kuntien taloustilanne ei tällä hetkellä mahdollista ukrainalaisten auttamista, joten valtion on saatava riittävä rahoitus. Kehitysapuvaroista pystytään ottamaan tarvittavat resurssit, jos vain poliittista tahtoa löytyy, Koskela muistuttaa.

Koskela huomauttaa, että kehitysapu nykyisellään on saanut paljon kritiikkiä sen heikosta vaikuttavuudesta ja epävarmasta tuloksellisuudesta. Varojen uudelleen ohjaaminen voisi tuottaa nykyistä paljon parempia tuloksia, koska rahojen käyttö ukrainalaisten hyväksi tapahtuisi ilman välikäsiä ja sen tuloksellisuutta on helppo valvoa.

keneet ja karkotuspäätöksen saaneet voivat hakea oleskelulupia ja heille voidaan myöntää oleskelulupa.

Perussuomalaisten mielestä tämä mahdollistaa turvapaikkajärjestelmän laajamittaisen hyväksikäytön eikä tällaista ohituskaistaa pidä luoda. Ruotsista on riittävästi varoittavia esimerkkejä.

- Hallitus pyrkii kaikin keinoin rapauttamaan turvapaikkajärjestelmän ja sen uskottavuuden. Jatkossa ei olisi mitään väliä, millä perusteilla Suomeen saapuu tai tuleeko vailla mitään perusteita, jos kuitenkin oleskelulupa hel- tiää tavalla tai toisella, Halla-aho sanoo.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVAT LEHTIKUVA JA PS ARKISTO

Laakkosen perheessä käytetään eineksiä vain juhlapäivinä

Osaavatko suomalaiset enää syödä omavaraista ja edullista kotiruokaa?

Uusavuttomuus on juurtunut 1990-laman jälkeen suomalaiseen arkeen. Nykyään kananmunan-kin voi ostaa valmiiksi keitettynä. Valmisruokien kulutus on myös lisääntynyt vuosi vuodelta. Yhä useampi myös wolttaa eli tilaa valmiin ravintola-annoksen suoraan pöytään.

Samaan aikaan osa kuluttajista käyttää kokkaamiseen ja elintarvikkeiden hankintaan runsaasti voimavaroja. Esimerkiksi tietyn ruokavalion noudattaminen saattaa vaatia lukuisia hankintoja eri erikoisliikkeistä tai tilamyymälöistä.

Kotitaloustieteilijä **Minna Aution** mukaan uusavuttomuus on aina suhteellista ja liittyy siihen, mitä taitoja tarvitaan.

- Ennen piti tehdä vaatteet itse. Nyt vaatteita tekevät ne, jotka haluavat harrastaa käsitöitä. Samoin on ruoan kanssa – ennen tehtiin kotona ruokaa, koska viljeltiin ja kasvatettiin vihanneksia. Talouteen kuului myös kotieläimiä. Nykyisin voidaan hankkia ostopalveluina ruokaa. Osa panostaa ruokataitoihin, toiset taas eivät. Myös ajankäyttö määrittelee, minkä verran on mahdollista laittaa aikaa ruuanlaittoon, hän sanoo.

Yksinuoltajaperheessä ei wolttailla

Ruuasta on tullut myös kansaa jakava puheenaiehe, ja se menee helposti tunteisiin. Jotkut ottavat puheet lihankulutuksen vähentämisestä henkilökohtaisena loukkauksena, toiset taas tulistuvat, jos ravitsemussuosituksissa painotetaan täysjyväviljaa hyvänä hiilihydraatin lähteenä.

Karoliina Laakkosen perheessä syödään usein arkisin jauheliha- ja nakkikastiketta, perunaa, pastaa, makaronilattikkaa, lihapullia, uunilohta, lasagnea sekä kaalipataa.

- Kun ruokaa tekee suuren satsin kerralla, riittää aikaa myös enemmän tyttären kanssa yhdessäoloon. Ruoanlaitto ei ole muutoinkaan mikään lempiharrastukseni, hän sanoo.

Laakkosen perheessä ei juuri eineksiä syödä, paitsi ”juhlapäivi-

nä”. Silloin tarjolla voi olla ranskalaisia, nugetteja, hamppareita tai kiirevaraksi hankittuja pinaatitilettuja.

Sopparesepti siirtyi äidiltä tyttärelle

Laakkosen perheessä siskon-makkarasoppaa syödään jo neljännessä polvessa.

- Soppa oli lapsuudessani kaikkien perheen lasten suosikki. Äitinikin on syönyt sitä lapsesta. Soppa oli hyvin maustettua eikä kukaan koskaan nyrpistellyt sille nenäänsä. Äidin sopassa siskon-makkarapallot olivat aina suuria, hän muistelee.

Laakkosen lapsuuden kodissa syötiin monipuolisesti ja terveellisesti. Valmiita kaupasta ostettuja herkkuja ei ollut, ja pullakin leivottiin itse. Limua ja mehua juotiin vain juhlapäivinä.

- Äitini opetti kaikki neljä veljeäni tekemään ruokaa, jotta hänen ei tarvitsisi hävetä tulevien miniöiden edessä. Itse kuopuksesta säästyin kokkaamiselta, ja minulle jäikin sitten jälkiruokien ja kakkujen leivonta.

Suomalaiset juurekset ja viljat luovat pohjan arkiruualle

Laakkosen tyttärelleen valmistama soppa on perinteinen. Siihen tulee perunaa ja porkkanaa makkaroiden lisäksi.

- Tuunaan sitä vähillä pakastevihannespusseilla, soke-riherneen paloilla, sipulilla, kevätsipulilla, lantulla tai paprikalla. Soppaan sopii laittaa muutakin ”vähän sen mukaan, mitä kaapista löytyy”, jottei ruoka

pilaannu ja sitä joudu heittämään pois, hän sanoo.

Laakkonen sanoo, että soppa on parasta seuraavana päivänä, kun se on makuistunut.

- Sitä voi tehdä kerrallaan ison määrän ja pakastaa. Mikäli makkarat katoavat keitosta, voi pohjata vielä jatkaa uudella paketilla. Liemi on tässä vaiheessa erittäin hyvää, hän opastaa.

Kotivara kuuluu lapsiperheen arkeen

Kallistunut ruoka tuntuu yksinuoltajan arjessa.

- Teen kotona ison määrän perusruokaa kerralla, jottei kaupassa joudu juoksemaan joka päivä.

Tällä tavoin vältyn myös mieliteoilta, eikä rahaa kulu niin helposti.

Hänelle ruuan hintaseuranta on juurtunut tapa.

- Seuraan, mitä mikään maksaa. Sen mukaan teen päätöksen, mistä

kaupasta kannattaa käydä hake-massa perusostokset.

Laakkosen kaapeista löytyy ohjeistuksen mukainen kotivara ja vähän ylikin.

- Pakkasessa on aina vähintään jauheliha-paketti, kalapuikkoja, vihanneksia ja marjoja. Jääkaapista löytyy kerma, kananmunia, ju-gurtia, voita ja pinaatitilettupaketti (kiirevara). Kasvispuolelta vakiotavaraa ovat pikkutomatit, kurkku ja porkkana. Kuivakaapista löytyy jauhoja, kuivahii-vaa, spagettia, makaronia, omenoita ja tomaattimurskaa. Niistä saa aina loihdittua lapselle maistuvaa ruokaa.

TEKSTIT HELI-MARIA WIK
KUVAT MATTI MATIKAINEN

"Seuraan, mitä mikään maksaa."

"Pakkasessa on aina vähintään jauhelihapaketti, kalapuikkoja, vihanneksia ja marjoja."

SUOMALAINEN RUOKA KALLISTUU REILUSTI

Vielä tammikuun lopulla ruuan hinnan arveltiin nousevan Suomessa noin 2–2,5 prosenttia tänä vuonna. Nyt tätä ennustetta joudutaan nostamaan reilusti ylöspäin.

VENÄJÄN hyökkäyssota ja hallituksen ylikunnianhimoiset ilmastotoimet laittavat maailman ruokahuollon uuteen asentoon. Suomessa ei ruoka lopu, mutta sen hinta tulee nousemaan.

Vielä tammikuun lopulla Luonnonvarakeskus arvioi ruuan hinnan nousevan Suomessa noin 2–2,5 prosenttia tänä vuonna. Se olisi tarkoittanut keskituloisen kotitalouden ruokamenoihin noin 100 euron vuosilisäystä. Nyt tätä ennustetta joudutaan nostamaan reilusti ylöspäin.

Elintarviketeollisuusliitto ry:n elinkeinopolitiikan johtaja **Heli Tammivuori** sanoo, että sodalla on suomalaisen elintarviketeollisuuden sekä suoria että välillisiä vaikutuksia. Osa vaikutuksista näkyy lyhyellä ja osa pitämällä aikavälillä.

- Vaikutukset näkyvät jo esimerkiksi öljyn säilöttävissä säilykkeissä sekä öljypohjaisissa kastikkeissa.

Myös tuotteet, joiden paistamiseen käytetään auringonkukkaöljyä, kuten erilaisissa snacks-tuotteissa.

Karoliina Laakkosen lapsuudenkodissa syötiin monipuolisesti ja terveellisesti.

HANKI KOLMEN PÄIVÄN KOTIVARA

KOTIVARA tarkoittaa viranomaisten ja järjestöjen laatimaa varautumissuosituksista kotitalouksille, jolla tulisi pärjätä itsenäisesti vähintään kolme vuorokautta.

- Hanki elintarvikkeita, joita käytät muutenkin.
- Varmista, että kaapista löytyy kuivamuonaa ja säilykkeitä.
- Varaa ruokaa, jota voit valmistaa esimerkiksi retkikeittimellä. Useita valmisruokia voi syödä myös kylmänä.
- Juomavettä on hyvä varata kannisteriin tai kannelliseen ämpäriin. Yksi ihminen tarvitsee vuorokaudes-

Auringonkukkasiiementen saatavuuden heikentyminen vaikuttaa esimerkiksi leipomo- ja aamiaistuotteisiin ja niiden aineisiin.

Suomalainen ruoka tehdään tuontienenergialla

Pahentunut energiakriisi vaikuttaa myös elintarviketuotantoon. Suomalainen ruoantuotanto on riippuvainen tuontienenergialla.

- Lannoitteiden, erityisesti typen, valmistamisessa käytetään maakaasua, minkä seurauksena lannoitteiden hinnat ovat nyt ennätyskorkealla. Tällä on vaikutusta viljan viljelyyn ja eläintuotannon kustannuksiin.

- Maakaasua käytetään taas puolestaan elintarviketeollisuudessa erilaisiin paistoprosesseihin. Sen saatavuuden heikkeneminen on elintarviketeollisuudelle kriittistä, sillä maakaasua on vaikea korvata energialähteenä ilman merkittäviä investointeja ja kustannusten nousua. Polttoöljyn kohooneet hinnat vaikuttavat puolestaan koko ruokaketjun logistiikka- ja kuljetuskustannuksia nostavasti, hän selvittää.

Käytä ensin jääkaapista herkästi pilaantuvat tuoretuotteet.

Oulun poliisin tietoon tuli viime vuonna 458 seksuaalirikosta.

Hallituksen ryhdyttävä toimiin lapsiin kohdistuvan seksuaalirikollisuuden kitkemiseksi

”Tilanne on täysin sietämätön”

Oulu on niittänyt viime vuosina mainetta lukuisilla lapsiin kohdistuneilla törkeillä raiskausepäilyillä ja -tuomioilla. Viimeisin vyyhti tuli julkisuuteen huhtikuun alussa, eikä loppua ole näkyvissä niin kauan kuin hallitus jatkaa löperöä maahanmuuttopolitiikkaansa.

Perussuomalaisten oululainen kansanedustaja **Olli Immonen** jätti hallitukselle kirjallisen kysymyksen, jossa hän vaatii hallitukselta entistä järeämpiä toimia lapsiin kohdistuvan seksuaalirikollisuuden kitkemiseksi.

Immonen vaatii hallitusta puuttumaan ongelman keskeiseen juuri-syyhyn eli rajoittamaan maahanmuuttoa merkittävästi ja tehostamaan maahanmuuttajien karkotuksia, jotta ulkomaalaisperäisen seksuaalirikollisuuden kasvu saadaan katkaistua.

Immosen mukaan erityisesti Oulun tilanne on huolestuttava. Tiedotusvälineiden tietojen mukaan seksuaalirikosten määrä Oulun seudulla kasvoi jälleen viime vuonna.

- Oulun poliisilaitoksen tietoon tuli erilaisia seksuaalirikoksia viime vuonna 458 kappaletta, kun määrä oli edellisvuonna 410. Kasvua on noin 12 prosenttia. Erityisesti lapsiin kohdistuneiden seksuaalirikosten määrä lisääntyi selvästi. Lapsen seksuaalisia hyväksikäyttöjä ilmoitettiin yhdeksän kappaletta enemmän kuin edellisvuonna, Immonen sanoo.

Lokakuun 2021 loppuun mennessä Oulun poliisin tietoon oli tullut Oulun alueelta 69 lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä. Edellisenä vuonna samalla ajanjaksolla vastaava luku oli

Oulussa poliisi on kehottanut erityisesti nuoria ja nuorten vanhempia tarkkaavaisuuteen.

46. Lapsen seksuaalisten hyväksikäyttöepäilyjen määrä nousi viime vuonna Oulun alueella 50 prosenttia vuodesta 2020.

Oulussa vuosi alkanut entistä ikävämmissä merkeissä

- Poliisin tietoon tulneiden, alle 16-vuotiaisiin kohdistuneiden raiskausten määrä kaksinkertaistui vuodesta 2020 vuoteen 2021 Oulun alueella. Tilanne on täysin sietämätön, Immonen sanoo.

Oulun poliisilaitoksen alueella lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten lisääntyminen on ollut jo vuosia erittäin huolestuttava ilmiö, ja tämä vuosi on alkanut entistä hälyttävämmissä merkeissä.

- Helmikuussa ja viimeksi tällä viikolla on julkisuuteen tullut jälleen useita lapsiin kohdistuneita seksuaalirikosepäilyjä.

Oulussa poliisi on kehottanut erityisesti nuoria ja nuorten vanhempia tarkkaavaisuuteen ja sopimaan pelisäännöistä sosiaalisessa mediassa.

Oulussa paljastui loppuvuodesta 2018 ennennäkemättömän suuri määrä alaikäisiin kohdistuneita seksuaalirikoksia, mikä herätti valtavaa huomiota ja järkytti valtakunnallisesti.

- Kysymyksessä oli useita erilisiä rikosjuttuja, joissa tekijänä tai tekijöinä oli ulkomaalaistaustaisia miehiä ja seksuaalirikosten uhrina alaikäinen, Immonen muistuttaa.

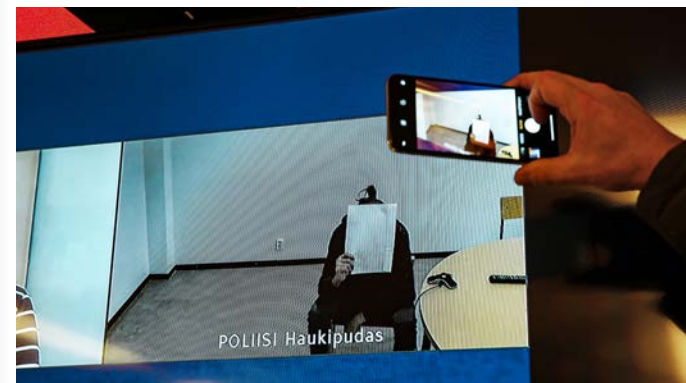
Ulkomaalaistaustaisten osuus seksuaalirikoksissa suuri

Vuodesta 2017 lähtien ulkomaan kansalaisten epäiltyjen määrä seksuaalirikostilastoissa on ollut noin 20 prosentin luokkaa. Tarkasteltaessa Suomessa asuvien ulkomaalaistaustaisten osuutta rikoksista epäillyistä henkilöistä vuonna 2020 (luvut eivät sisällä Suomessa väliaikaisesti oleskelevia ulkomaalaisia) ilmenee, että ulkomaalaistaustaisten henkilöiden osuus oli korkein raiskausrikoksissa, joissa heidän osuutensa epäillyistä oli 39 prosenttia. Lapsen seksuaalisissa hyväksikäytöissä osuus oli 26 prosenttia.

Oulun käräjäoikeudessa on ollut myös hiljattain käsiteltävänä asiakokonaisuus, johon kuuluu 1 056 raiskausrikosta. Niistä ul-

Grooming- ilmiö on arkipäivää monelle teini-ikäiselle tytölle.

Yhä useampi lapsi joutuu seksuaalirikoksen kohteeksi.

Suomessa törmää toistuvasti ulkomaalaistaustaisten tekemiin seksuaalirikoksiin, joiden uhreina on lapsia.

komaalaisten tekemiksi epäiltiin 397 rikosta. Tilastokeskus julkaisee tietoja vain selvitettyihin rikoksiin syyliseksi epäillyistä. Vuonna 2019 lapsiin kohdistuneiden seksuaalirikosten epäiltyjä tapauksia oli 1 138 kappaletta, joista ulkomaalaisten osuus oli 26,9 prosenttia. Luvut kertovat karua kieltä, Immonen sanoo.

Irakilaiset ja afgaanit jatkavat tilastoissa yliedustettuna

Kansallisuuksittain tarkasteltuna suurin kansallisuus raiskausepäilyissä oli vuonna 2019 irakilaiset (114 kappaletta). Irakilaisten osuus kaikista raiskausepäilyistä oli 10,8 prosenttia. Seuraavina tulivat Afganistan (60 tapausta), Iran (25 tapausta) ja Somalia (24 tapausta).

Tilastokeskuksen mukaan henkilö on ulkomaalaistaustainen, jos hänen molemmat vanhempansa ovat syntyneet ulkomailla. Suomalaistaustaiseksi lasketaan henkilö, jonka toinen tai molemmat vanhemmat

”Ulkomaan kansalaisten rikostaso raiskausrikoksissa on selkeästi korkeampi.”

ovat syntyneet Suomessa. Kaksoiskansalaiset, joiden toinen kansalaisuus on Suomi, tilastoidaan suomalaisiksi.

- Ulkomaalaisten osuus raiskausrikoksista on huomattavasti suurempi kuin heidän osuutensa kaikesta rikollisuudesta. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2019 rikoslakirikoksiin syylliseksi epäiltyjä oli yhteensä 300 371. Heistä ulkomaan kansalaisia oli 34 300 eli 11,4 prosenttia. Ulkomaan kansalaisten rikostaso raiskausrikoksissa on selkeästi korkeampi kuin Suomen kansalaisilla tai suomalaistaustaisella väestöllä, Immonen sanoo.

Nyt tarvitaan hallitukselta kovia toimia

Immosen mielestä toimenpi-

teet seksuaalirikosten ennaltaehkäisemiseksi ja torjumiseksi eivät ole selvästikään olleet riittävän tehokkaita. Hallituksen hiljattain antama esitys, jossa seksuaalirikoksiin ehdotetaan erilaisia kiristyskeinoja, on oikeansuuntainen, mutta se ei yksin riitä kitkemään seksuaalirikoksia.

- Seksuaalirikosten torjuntaan tarvitaan vahvaa poliittista sitoutumista ja kokonaisnäkemystä, ennaltaehkäisyä, riittäviä resursseja, tehokkaampaa rikosten tunnistamista sekä kovempia rangaistuksia. Hallituksen on ryhdyttävä pikaisesti toimenpiteisiin ongelmaan puuttumiseksi.

- Seksuaalirikoksia on torjuttava rajoittamalla kolmansien maista Suomeen suuntautuvaa maahanmuuttoa, jolloin puututaan ongelman keskeiseen juuri-syyhyn. Seksuaalisen ahdistelun, häirinnän ja raiskausten määrät ovat nousseet Suomessa maahanmuuton seurauksena. Tilastojen mukaan ulkomaalaiset ovat epäiltyinä suuressa osassa seksuaalirikoksista. Maahanmuuton rajoittamisen lisäksi rikoksiin syyllistyneiden ulkomaalaisten karkottamisia on tehostettava, Immonen vaatii.

TEKSTI SUOMEN UUTISET
KUVAT LEHTIKUVA JA PS ARKISTO

Kansanedustaja Olli Immonen vaatii hallitukselta tiukkoja toimia lasten suojelemiseksi.

Työyhteisön ongelmiin puuttumisesta potkut

Hovioikeus määräsi lähes 60 000 euron korvaukset

Viking Line -laivayhtiön työyhteisön ongelmat nousivat esille muutamia vuosia sitten, kun yhtiön työntekijät avautuivat rajusta kiusaamisesta ja epäasiallisesta kohtelusta. Yksi monista Viking Linella kovia kokeineista yhtiön työntekijöistä on Maria Bremer, jolla oli takanaan yli 20 vuoden työura eri tehtävissä, kunnes työsuhde päättyi irtisanomiseen 2017.

Merimiesunioni toi omassa jäsenlehdessään ongelmia esille samana vuonna eli 2017. Seuraavana vuonna virolainen uutisportaali Delfi julkaisi kaikkiaan viidenkymmenen Viking Linen XPRS-aluksen työntekijän allekirjoittaman kirjeen, jossa kerrottiin karuista työskentelyolosuhteista, ongelmista johtamisen ja työilmapiirin kanssa sekä muista epäselvyyksistä.

Työntekijöiden mukaan työskentelyä haittasi alimiehistys työpisteillä, jolloin kuormitus paikalla olleita työntekijöitä kohtaan muodostui liian suureksi. Työntekijät mainitsivat myös lähesmiehen alentuvasta käytöksestä heitä kohtaan.

Viking Linen työyhteisön ongelmat ovat esillä myös Yle Teemalla aiemmin esitetystä Hätähuuto Viking Linelta -dokumentista, jossa laivojen työntekijät syyttävät yhtiötä erilaisista vääryyksistä. Varustamon toimitusjohtaja kiistää väitteet.

Moni jää laivalle töihin huomaamattaan

Yksi monista Viking Linella kovia kokeneista yhtiön työntekijöistä on **Maria Bremer**, jolla oli takanaan yli 20 vuoden työura eri tehtävissä, kunnes työsuhde päättyi irtisanomiseen 2017.

Bremer katsoi tulleen syrjityksi, riitautti työsuhteensa päättymisen ja haastoi Viking Linen käräjille. Käräjäoikeus tuomitsi vuonna 2019 Viking Linen maksamaan Bremerille korvauksia työsuhteen perusteetomasta purkamisesta, syrjinnästä ja korvauksena vahingosta yhteensä reilut 96 000 euroa.

Viking Line valitti hovioikeuteen, jossa tapausta käsiteltiin parin vuoden odotuksen jälkeen ja jonka äskettäin antamassa tuomiossa korvauksia hieman alennettiin. Bremer oli aloittanut työt Viking Linella jo 1995.

- Tulin tuolloin yhtiöön "keikkaduunariksi" viihdeosastolle. Ensin toimin leikinhajaajana. Laivatyö on työtä, johon useat tulevat aluksi keikkatyöhön ja huomaavat pian jääneensä aluksille vuosiksi luomaan uraa. Bremer vakinaistettiin yhtiöön vuonna 2001. Hän on koulutukseltaan muun muassa sisustussuunnittelija, minkä ansiosta hän teki Viking Linella myös vaihtelevia suunnittelehtavia. Lisäksi Bremer on NLP-valmentaja. NLP on laaja-alainen työkalu kaikille itseään kehittäville yrityksille ja yksilöille.

Laiva on poikkeuksellisen tiivis työyhteisö, koska käytännön syistä merillä vietetään pitkiä aikoja yhdessä. Kaikille laivatyö ei sovi, mutta Bremer sanoo, että hän piti työstään.

- Minulle laiva oli kuin toinen koti ja perhe koko sen ajan, mitä työskentelin merillä. Laivalla asutaan, syödään ja nukutaan yhdessä, ja pidin myös asiakkaiden kohtaamisesta. Nyt kun en enää työskentele siellä, tuntuu välillä siltä, kuin olisin menettänyt tärkeän toisen perheen.

Pyysi esimiehiä puuttumaan ongelmiin

Bremer eteni leikinhajaajasta ohjelmaemännäksi, josta pääsi pian tekemään paremmin palkattuja,

määräaikaisia risteilyemännän sijaisuuksia.

- Risteilyemäntä toimii koko laivan viihdeosaston esimiehenä, ja noin 70 prosenttia työstä on hallinnollista, muun muassa suunnittelua, budjetointia, työsuunnittelua ja muita esimiehen tehtäviä. Niissä tehtävissä vierähti lähes 11 vuotta. Käytännössä tein kokoaikatyötä, vaikka työt olivat sijaisuuksia.

Oikeuslaitos totesi ratkaisussaan, että esimiestehtävä oli Bremerin kohdalla ollut vakituinen useita vuosia.

Bremer sanoo huomanneensa epäasiallista kohtelua ja muitakin ongelmia, jotka kohdistuivat paitsi häneen itseensä, myös hänen työtovereihinsa.

Bremerin mukaan epäjohtomukainen ja äkkinaisten päätösten tekeminen sekä niiden salaaminen oli hänelle vieras esimiestoimintamalli, johon hän pyysi omia esimiehiään puuttumaan. Bremer pyysi, että esimies muun muassa kertoisi, millaista johtamisstrategiaa varustamo risteilypäälliköiltä odottaa, mutta vastausta ei kuulunut.

Työilmapiiriä pelättiin

Bremer kertoo, että tietää monia ihmisiä, jotka pelkäsivät työilmapiiriä.

- Syitä olivat esimerkiksi työn ylikuormittavuus sekä pelolla johtaminen. Töitä tehtiin vajaalla miehityksellä, mikä lisäsi kaikkien työtaakkaa. Myös epäselvät tiedotaminen tai informaation katkokset heikensivät työtehoa.

Bremerin mukaan Viking Linella esiintyi myös mikromanageeraamista ja huomattavaa puuttumista mitättömiin virheisiin, joita voi tulla, kun töitä paikataan nopeassa tahdissa. Bremerin mukaan esimerkiksi tarjoilija saat- to joutua esimiehen puhutteluun siitä syystä, että ravintolassa kiireisessä asiakaspalvelutilanteessa

oli tullut antaneeksi asiakkaalle olutpullon väärää merkkiä.

Bremer sanoo, että hän pyrki tuomaan havaitsemiaan epäkohtia työnantajan tietoon, jotta epäkohdat voitaisiin korjata.

- Olin yksi niistä, jotka "nostivat kissan pöydälle" yhtiön sisäisesti jo ennen kuin Viking Linen ongelmista kerrottiin julkisuudessa. Sairauslomalla olivat nousseet kasvuun aikana, jolloin toin työn epäkohtia selkeästi esille.

Määräaikaisia työ sopimuksia ketjussa

Jossain vaiheessa Bremer ha- vahtui myös siihen, että hän työskenteli risteilyemäntänä määrä- aikaisten työ sopimusten ketjussa, joista useat sopimukset oli tehty pelkästään suullisesti. Bremerin määräaikaisten työ sopimusten lu- kumäärä ja kestot olivat poikke- uskellisia muihin vastaavassa ase- massa oleviin nähden.

- Työnantaja oli yleensä hil- jainen, kun kysyin näistä sopi- muksista. Uusi esimieheni pyrki lähinnä välttelemään asiasta pu- humista. Erään kerran olin va- rannut mukaani ammattiliiton pääluottamusmiehen mennessä- ni tapaamaan esimiestäni, joka

ei tilaisuudessa kui- tenkaan antanut mi- tään selityksiä, vaan keskittyi puhumaan muita asioita.

Joulukuussa 2016 Bremer oli aloitta- massa talvilomaa, kun hän sai lentoken- tälle puhelun esimie- heltään, joka kertoi, ettei risteilyemännän määräai- kaisia sijaisuuksia tulla enää jat- kamaan.

- Olin erittäin hämmästynyt, sil- lä sijaisuus, jota tuolloin tein, oli äitiyslomalla olevan henkilön työn paikkaamista, ja tiesin, et- tei kyseinen henkilö ollut vielä palaamassa töihin. Kysyin tietys-

ti, mistä syystä en saa palata teh- täviin. Esimiehen vastaus kuului, ettei syytä tarvitse kertoa.

Bremer pyrki selvittämään sähköpostitse loman aikana syytä esi- miehen päätökseen. Hänen tois- tuvasti saamansa vastaus oli, että määräaikainen työsuhde loppuu eikä työnantajalla ole velvolli- suutta kertoa syytä määräaikaisen työsuhteen loppuessa. Hovioike- us sittemmin tuomiossaan katsoi Viking Linen rikkoneen velvoite- taan niin vakavasti, että Breme- rillä olisi ollut oikeus purkaa työ- suhteensa koko Viking Lineen.

Neuvottelu johti umpikujaan

Lomansa jälkeen Bremer pyrki neuvottelemaan työnantajapuolen kanssa saadakseen edelleen palata risteilyemännän työhön, jota hän oli tehnyt jo vuosikym- menen. Bremer ei koko työuran- sa aikana ole saanut yhtään varoi- tusta tai huomautusta.

Neuvottelut kuitenkin epäon- nistuivat, ja Bremer koki joutu- neensa umpikujaan. Hän teki työsuojeluviranomaiselle val- vontapyynnön sekä myöhemmin myös tutkintapyynnön poliisil- le työsyrynnästä ja kuormitukses- ta.

Tapahtumat joh- tivat lopulta siihen, että kesällä 2017 Vi- king Line irtisanoi Bremerin koko yhtiöstä vedoten luot- tamuspulaan.

Luottamus- pulaa alkoi syntyä sen jäl- keen, kun Bremer pyrki ammattiliiton

kautta selvittämään siirtoaan työ- tehtävistä sekä aiempia työ sopi- musepäselvyyksiä. Tästä syystä Bremer katsoo ajautuneensa epä- edulliseen asemaan.

- Ammattiliiton mukaan minua oli syrjitty. Samoin työsuojelun mukaan syrjintää pidettiin tar- kastajan näkökulmasta tapahtu-

neen. Pidän todennäköisenä, että suurin syy esimiestehtävien äkil- liseen loppumiseen järkyttäväl- lä puhelinsoitolla oli se, että aloin itse kyseenalaistamaan määräai- kaisia työ sopimuksiani ja puutu- in muihinkin työyhteisön epäsel- vyyksiin, kuten työn kuormitta- vuuteen.

Suomessa prosessit ovat hitaita

Vaikka Bremer on voittanut työnantajansa nyt kahdessa oike- usasteessa, tilanne ei ole vielä ohi, mikäli työnantaja hakee valituslu- paa korkeimpaan oikeuteen.

Bremer sanoo, että oman koke- muksensa perusteella syrjinnän tai epäasiallisen kohtelun koh- teeksi joutuneen työntekijän ase- ma on Suomessa erittäin hankala. Työhyvinvoinnin dosentti **Mar- ja-Liisa Mankan** mukaan Suo- messa työhyvinvoinnin laimin- lyöntien vuoksi tekemättä jäävän työn hinnaksi on arvioitu noin 24 miljardia eroa vuodessa, joka vas- taa laajuudeltaan noin puolta val- tion budjetista.

Euroopan ihmisoikeustuomiois- tuin on aiemmin antanut Suome- lle lukuisia tuomioita liian pitkistä oikeudenkäynneistä. Bremer to- teaa amakohtaisesti, että Suomes- sa oikeuslaitos on ruuhkautunut.

- Minulta on mennyt kuutisen vuotta asioiden selvittelyssä, mu- kaan lukiin kaksi raskasta kier- rosta oikeudessa, joissa istunto- päiviä oli useita ja välillä istunto kesti iltamyöhään ja jatkui aikai- sin seuraavana aamuna. Prosessit ovat pitkiä ja virkamiehillä on re- surssipula.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVAT MATTI MATIKAINEN

"Ammatti-
liiton
mukaan
minua oli
syrjitty."

"Minulle laiva
oli kuin toinen
koti ja perhe
sen ajan, mitä
työskentelin
merillä."

"Minulta
on mennyt
kuutisen
vuotta
asioiden
selvittelyssä."

Maria Bremer voitti entisen
työnantajansa sekä käräjä-
että hovioikeudessa.

Riikka Purran koira pelastettiin Romaniasta

Ujo Kerttu on rakastava ja rakastettu perheenjäsen

Perussuomalaisten puheenjohtaja Riikka Purra on yksi Suomen tunnetuimmista poliitikoista. Harva kuitenkin tietää, että Purra on eläinrakas ja myös pitkän linjan koiranomistaja. Puoluejohtajan perheeseen kuuluu Romaniasta Suomeen matkannut sekarotuisen rescuekoira Kerttu, joka saapui uuteen kotimaansa pentuna viisi vuotta sitten.

Kerttu on yksi lukemattoman monista Romaniassa kovia kokeneista koirista. Kerttu kuuluu alkuaan porukkaan, joka oli synnyinmaassaan hylätty pentuina ja jätetty ulos kadulle oman onnensa nojaan. Hylkääminen on EU-maa Romaniassa valitettavan yleinen tapa päästä eroon ei-toivotuista koirapennuista.

Kerttu löysi tiensä **Riikka Purran** perheeseen Romaniassa toimivan suomalaisen eläinsuojeluyhdistyksen verkko-sivujen kautta. Yhdistys pyrkii toiminnassaan kodittomien koirien ja kissojen määrän vähentämiseen sekä eläinten olojen parantamiseen monipuolisesti eri toimilla, kuten eläinten steriloinnilla mutta myös kodittomien eläinten tuomisella adoptio-ohjelmalla.

Riikka kertoo, että hän piti tärkeänä sitä, että kun päätös koiran hankkimisesta oli tehty, perheeseen tulee nimenomaan rescuekoira.

- Olin jo vuosia sitten perehtynyt rescuetoimintaa harjoittaviin

eläinsuojelujärjestöihin. Koin asian tärkeäksi ja päätin, että kun otamme koiran, on parempi samalla pyrkiä pelastamaan sellainen koira, joka kaipaa kotia.

- Jo lapsena kiinnitin huomiota siihen, että maailma on täynnä kodittomia koiria, jotka tarvitsevat apua. Havahduin asiaan jo aikoinaan matkustellessani nuorempana Kreikassa. Rescuekoiran ottaminen aikuisena on varmaankin osaltaan myös aiempiin havaintoihini liittyvä muisto ja reaktio.

Koiran adoptio on prosessi

Koiran adoptioiminen eläinsuojeluyhdistyksen kautta on prosessi, jossa tulevat koiran omistajat myös haastatellaan tarkoituksena varmistaa eläimen hyvinvointi ja soveltuvuus tulevaan perheeseen.

Romaniasta suomalaisen eläinsuojeluyhdistyksen kautta adoptoitavat koirat tuotiin vielä muutamia vuosia sitten Suomeen lentokoneella. Myös Riikan per-

he kävi hakemassa Kertun Helsinki-Vantaan lentoasemalta.

- Koirat olivat matkustaneet Suomeen lentokoneen ruumas- sa, kuljetuslaatikoissa. Kun omistajat lentokentällä saapuivat noutamaan varaamia koiria, koirat vaikuttivat siltä, kuin ne olisi ruhoitettu tai huumattu. Näin ei kuitenkaan tosiasiaa ollut, vaan koirat yksinkertaisesti vain olivat jännittyneitä ja peloissaan lentomatkan jälkeen.

Kerttu-koira oli monien muiden koirien tapaan lentokentäl-

lä erittäin arka, lähes paniikissa. Suomeen saavuttuaan koirat ymmärrettävästi ovatkin lentokentän tiloissa peloissaan uudessa tilanteessa, uusien ihmisten ympäröimänä.

- Kerttu ei olisi halunnut aluksi tulla pois omasta kopastaan, joten hänet nostettiin sieltä viltille lepäilemään, ja tarjosimme purtavaksi kananpaloja. Rapsutelimme koiraa ja pyrimme kannustamaan ja tsemppaamaan, että Kerttu tuntisi olonsa tervetulleeksi. Kotimatalla Kerttu vä-

hitellen jo rentoutui. Kotiin saavuttuamme hän nukkui pitkät unet raskaan matkan jälkeen.

Tausta näkyy koiran persoonassa

Jotkut rescuekoirat ovat taustastaan johtuen aranko- leisia. Riikka kertoo, että myös Kerttu on edelleen arka, jopa

"Koira tarvitsee huolenpitoa ja rakkautta joka päivä."

"Luulen, että Kerttu on pentuvaiheessa joutunut taistelemaan ruuasta."

- Kertun selkein lempipaikka on perheemme kesämökki, jossa on mahdollisuuksia ja tilaa juosta täysin vapaana, Riikka kertoo.

useiden Suomessa vietettyjen vuosien jälkeen.

- Hänellä on ollut raadollinen "lapsuus", ja valitettavasti pentuvaiheessa koetut asiat - kenties jopa traumat - eivät ole täysin jättäneet rauhaan. Omien perheenjäsenten seurassa Kerttu on toki erittäin lojaali ja ihana "sylimussukka".

- Haasteet liittyvät uusiin ihmisiin ja koiriin sekä yllättäviin kohtaamisiin. Esimerkiksi meillä kotona, jos kylään tulee uusi ihminen, Kerttua ei voi tuosta vain esitellä vaan tilanne vaatii etukäteisvalmisteluja, esimerkiksi niin, että Kerttu saa ensin ulkona tutustua uuteen ihmiseen ennen kuin päästää hänet omalle reviirilleen.

Omistajansa mukaan Kerttu on pitkälle kaikki-

ruokainen, eli vaikka perusruokana on usein koirannappuloita, toisinaan Kerttu saa myös herkutella pienillä makupalloilla, kuten poronlihalla omistajaperheen ruokapöydästä.

Rescuetausta näkyy myös koiran ruokailutavoissa.

- Luulen, että Kerttu on pentuvaiheessa joutunut taistelemaan ruuasta niin paljon, että se vaikuttaa edelleen siten, että Kerttu ei osaa säännöstellä syömistä, eli hän söisi itsensä vaikka miten täyteen, jos se olisi mahdollista. Olen kuullut, että joillain muillakin rescuekoirilla on sama ominaisuus, Riikka kertoo.

Ulkoilu maistuu maalaismaisemissa

Riikan perhe asuu Kirkkonummella ja kodin läheisyydessä on hyvät ulkoilu- maastot, joten ympäristö on koiralle ihanteellinen.

Juoksulenkit omistajien kanssa ovat Kertun mieleen.

- Kotimme läheisyy-

dessä on paljon luontoa, metsää, meren rantaa, peltoja ja rauhallisia kävelyreittejä. Myös koirapuistoja on muutama. Lähialueen maastoissa Kerttu joskus tapaa myös toisia koiria, joista osa on Kertun tapaan rescuekoiria. Äskettäin Kerttu tapasi Kreetan saarelta Suomeen pelastetun koiran, ja molemmat tulivat hyvin toimeen keskenään.

Kotipuolella Kerttu tykkää myös monenlaisista sisäileikeistä, kuten heittämisestä ja piilotusleikeistä, joihin koira haastaa ja pyytää isäntäperhettään mukaan - usein myös silläkin hetkellä, kun omistajilla olisi kiire.

- Kertun selkein lempipaikka kuitenkin on perheemme kesämökki, jossa on mahdollisuuksia ja tilaa juosta täysin vapaana, pitkin metsää, pihaa ja välillä laiturin päähän.

Koiraa ei pidä ottaa hetken mielihajusteesta

Koronapandemia muutti monien ihmisten elämäntilannetta ja työskentelytapoja, sillä monelle kotona vietettävään aikaan avautui lisää mahdollisuuksia. Siksi monen mielestä ajoitus saattoi tuntua sopivalta hankkia perheeseen koira, josta ehkä jo pidempään on haaveiltu.

Eräänlaisesta koronan aiheuttamasta koirabuumistakin on puhuttu.

Koiran hankkimista suunnitteleville perheille Riikka haluaa kuitenkin muistuttaa, että koiran - kuten minkä tahansa eläimen - ottaminen on iso päätös, jota ei tulisi koskaan tehdä hetken mielihajusteesta.

- Eläintä ei pitäisi ottaa kotiin trendien tai muotien vuoksi tai siitä syystä, että jokin koirarotu on noussut suosituksi esimerkiksi elokuvanäkyvyyden kautta.

Koirat ovat pitkäikäisiä eläimiä, jotka vaativat huolenpitoa ja omistautumista isäntäperheeltään.

- Koira tarvitsee huolenpitoa, ulkoilutusta ja rakkautta joka päivä. Koira on perheenjäsen, kuten kaikki lemmikit, ja siihen pitää asennoitua niin. Toivoisin itse, että Suomessa ei otettaisiin yhtään eläintä hetken mielihajusteesta tai väärin motiivien vuoksi, koska kyse on aina elävästä eläimestä, jonka ottaminen johtaa yhteiseen elämänmatkaan, josta voi tulla hyvinkin pitkää. Koira tuo omistajalleen paljon iloa, mutta koiran omistaminen vaatii myös työtä.

TEKSTI PS TOIMITUS
KUVAT RIIKKA PURRAN
KOTIALBUMI

Kerttu on koko perheen "sylimussukka".

TAHDOTKO, ETTÄ SUOMI ON HYVÄUSKOINEN HÖLMÖ?

Hallitus tahtoo, sillä uuden lain mukaan kielteisen turvapaikkapäätöksen jälkeen saa jäädä maahan esim. opiskelijaksi ja pääsee suomalaista opiskelijaa paremman sosiaaliturvan piiriin. Jälleen yksi tapa hyväksikäyttää suomalaista järjestelmää.

PERUSSUOMALAISET